

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 6 frt.
Félévre . . . 3 „
Negyedévre . . . 1 „ 50 kr.

Bérmennel levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyilvántartásban minden garmond sor díja 20 kr.

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLEN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET“-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HIRDETÉS DÍJJA

Hivatalos hirdetéseknek:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Peténél nagyobb, avagy diszbutékkal vagy körzettel ellátott hirdetésekért termékek szerint minden négyzetcentim. után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

A tél nyomora.

Még melegít kiesinyt a nap sugara, de a hervadás rég beköszöntött már. A reggeli süvítő szél erdő kopasz ágainak, mező letarolt virágainak hirdeti, hogy nem sokára bevonul az év legzordonabb, nyomort és nélkülözést hozó időszaka. Már csak kis idő s téli hólepel borítja hegyeinket, mezőinket, pusztát s kopár lesz minden.

De hiába kesergünk ezen, a mulandóság rendje, a természet törvénye ez. Nem is bennünket illet, poétának dolga az; tekintünk inkább a tél meztelen sivárságát, mely nyomort és nélkülözést hoz a szegénynek, betegséget, bánatot százezreknek.

Mit fessesem a tél nyomorát, mindnyájan ismerjük azt, éhséget, hideget és munkahiányt hoz egyszerre. És mindenütt így van az, hol erősebben, hol gyengébben végtelen szenvedéseknek válnak osztályrészeséiv embertársaink.

A fővárosi népség a csatornák piszkos üregébe, pinceodukba, harminegyvenet is magában foglaló lakásokba vonul. És nézzünk csak itt széjjel utcán jártunkban, mennyi szenvedő arcot látunk majd! (A kicsinyek azok otthon maradnak, mert kijönniök nincs miben.) Ha a paloták lakói tudnák azt, hogy amennyi a pompa és a fény, százannyi a baj és szenvedés, nem oly vigan ülnék lakomáikat, hanem felkeresnék őket miazmás lakásaikban, ott a nyomor tanyáján.

és a szegényügyön nem segíthet senki más, csak a társadalom. Város, vármegye ezzel nagyon, de nagyon keveset törődik, törvényhozásunk meg éppen semmitsem. Indemnitáson hónapokig, kiegyezésen évekig vitatkoznak, tengeri szörnyetegekre, új esővíz fegyverekre milliárdokat szavaznak meg, de még a kulturára is csak morzsa jut. Iskolákra, hogy derék Wlassicsunk egy millió hitelt kér, ujjongunk és örömlünkben

TÁRCA.

Az angol, francia és az osztrák esküdszék.

Irtá: Finkey Ferenc dr.

(Folytatás és vége.)

Az esküdszék ezen két formájának rövid vázlatát is kétségtelenné teszi hogy az esküdszék igazi jelentősége s annak perrendtartási előnye az angol jurnél sokkal inkább megvan, mint a franciánál. Az angol jurnél nincs kísérlet téve a tény és jogkérdés elkülönítésére, az esküdttekhez nem intéztek külön kérdések, hanem azt kell eldönteniök, hogy a vádléval alapján bűnösnek látják-e a tettest vagy nem. A francia jury ellenben csak a ténykérdés felett ítél, t. i. az elnök által feltett kérdésekre ad feleletet, a mely kérdések azt tartalmazzák, elkövetett-e a cselekmény, milyen cselekménynek legyen az minősítve s bűnös-e a tettes ez vagy ama büncselekményben. Világos tehát, hogy a francia esküdttek is tényleg nemesek a tény, de a jogkérdést is eldöntik, de világos másfelől, hogy az ő feladatuk sokkal nehezebb, mint az angol juryé és sokszor olyan, a melyet laikus észszel meg sem oldhatnak. A bíróság elnöke adhat fel nekik oly bonyolódott kérdést, melyhez szólni sem tudnak s azt csak az elnök beszédéből, melyben a bizonyítást összegezi, s

két kézzel nyújtjuk azt, a szegényügy azonban törvényhozásunkban felszínre sem kerül. Parlamentünk csak közjogi politikával foglalkozik, szociális politikával semmit sem, pedig ajtónkon zörget a szocializmus és süvít már a társadalmi forradalom szele.

Vármegye, város lendítsen talán? Szörnyű rosz a közigazgatás. Egy pár állást kell szervezni, — majd jönnek a szegények azután. Vagy a külföld példájára járásokonként munkás-szegény- és betegsegítő-pénztárakat állítsunk talán? Nem uri passzió az, csinálja azt a porosz és az osztrák.

Feszítse meg tehát a társadalom erejét és segítsen embertársaink nyomorán. A hidegségnek, mely ellen oly sokan keresnek enyhét, az éhségnek és munkahiánynak, mely ellen most nincsen orvos-ság — enyhítése mind rajtunk fekszik. Lépjenek sorompóba a nőegyesületek!

Ki ért jobban a szenvedés csillapításához, mint a női szív? Keressék fel a nyomort lakóhelyén és ne feledkezzenek meg róluk a vígság „estély“-ein.

Iskolás szegény gyermekeknek állítsanak népkonyhát! Ime áldásosan működik városunkban is egy. Kezdetben sok bajjal küzdött ez is, de terebélyes fává kezd válni már is . . . most már száznak enyhít nyomorán. Hogy örül annak a szegény fiúnak a lelke, midőn meleg étel után nyúl! Hogy piroslík arca, midőn felmelengeti bágyadt gyenge testét!

Kövessék ez áldásos egyesület példáját. Vegyék kezébe az ügyet neves egyének és áldani fogják még emléküket is. Mert nemesek a csatatéren teremnek nagyok, nemesek a politikai életben vannak vezérek. A játékonyság vezetői is dicsők, nagyok.

Segítsünk hát másokon és magunkon segítünk. Mert minden a világon összefügg, a világegyetem törvénye ez, lánc-sor az egész mindenség, melyben, ha az egyik

az általa kiemelt momentumok alapján fogják megoldani.

A másik lényeges különbség, mely az angol jurynek előnyére, a franciának pedig hátrányára irandó, az, hogy az angol jury lelkiismerete és a törvény szerint ítél, a bíró tehát ítélethozatal előtt megmagyarázza nekik a törvényt s inti őket, hogy a törvény felé ők sem emelkedhetnek. Ellenben a francia jurynek nem is szabad ítéleténél a törvényre gondolnia, a bíróság elnöke nem is tesz említést a törvényről, az esküdtteknek csak józan eszök, lelkiismeretök, ösztönük szerint kell feleletet adni a nehezebb, bonyolultabb ténykérdésekre is. Az angol jury ítélete tehát feltétlenül alaposabb s megnyugtatóbb leend, mert az esküdttek csak olyan felett döntenek, a mihez épen jól értenek s ebben is a törvény szerint járnak el, a francia jury pedig csak érzelmek után indul s így a vádlott és védő érzékeny beszédei, a vádlott szánalomra gerjesztő alakja s magatartása elegendők lesznek a felmentésre, valamint az utca pressziója elég az elítélésre.¹⁾

Az esküdszék azon nagy előnye is tehát, hogy a polgárok a jury útján a törvényt, a jogot tanulják megismerni és tisztelni, csupán az angol jurnél történhetik meg, mert csak itt ismerik meg az esküdttek a törvényt, — a francia esküdtteknek épen nem is szabad azt megismerniök, hogy ne a törvény szerint ítéljenek,

¹⁾ Erre élénk példa a nem rég lefolyt első Zola-per.

szem meglazul, bomlik a másik is; így hoz nyomort a munkahiány és a hideg, a nyomor pedig a betegség csirája, ez pedig nem tekinti, ki szegény vagy gazdag, mindenkét egyaránt ér.

Magunkon segítsünk hát.

Kétszer ad, ki gyorsan ad!

Székely Áron.

Vármegyei ügyek.

A közigazgatási bizottság legutóbb nov. 8-án tartotta rendes havi ülését Molnár István főispán elnöklésével.

Rövidre összevont tudósításunk ez:

Amerikába kivándorolt vármegyénkbeli az ez évi október hó folyamán 50 egyén, ellenben hazra jöttek Amerikából 32-en. — Nagy figyelemmel hallgatták a homonnai j. főszolgabírájának havi jelentését, mely beillik a járás közállapotairól szóló, mondhatjuk, lelkes emlékiratnak is. Kiemelkedett az emlékiratnak az a pontja, mely a járás iskola nélkül szűkölködő 36 községének igazán szánandó értelmi elmaradottságát vázolja. Azokban a községekben „vad gomba módjára nőnek föl a gyermekek.“ — 19 községében a járásnak kontárok kezére van bízva a serdülő nemzedéknek értelmi gondozása és így a járásnak csak 19 felekezeti iskolájában megy jól-rosszul a népoktatás ügye. Úgy ebben, mint a mezőgazdasági szakösmeretek népszerűsítése ügyében is hathatós intézkedéseket kért a főszolgabíró. Kérése, természetesen, élénk rokonszenvet ébresztett s a mindkét irányban legcélszerűbbnek ígérkező rendelkezések megtételét. — Kosinszky Viktor érdemeiről — a ki, mint már lapunk mult számában újságotlunk, a tarczali m. kir. vinclérképző intézet igazgatói székéből felügyelővé Aradra helyeztetett át és az állami kezelésbe átvett szőlőjtványtelepek ügyeinek igazgatásával bízott meg — főispánunk teljes méltánnyal szólván s előismeréssel emelvény ki azt, hogy a Tokaj-Hegyalja rekonstruálása körül a távozó igazgatónak maradandó érdemei vannak, — fölírat intéztetett a földmívelésügyi kir. ministerhez, hogy az Arad-vidéki állami szőlőjtványtelep felügyelőségének hatáskörét az eddiginél jobban kitágítani és a hozzá folyamodó közönség érdekében az új felügyelőnek bürok

— a törvényt náluk csak a hivatalnok-bíróságnak szabad ismernie.

Az angol jury ítélkezési módja is alaposabb, mint a franciáé. Ott mind a 12 esküdt egybehangzó szavazata szükséges az ítélet kimondásához, s a szavazás köztük élőszoval történik, hogy így egymást meggyőzhessék s kölcsönösen felvilágosíthassák s ha mind a 12-en megtudtak egyezni, ez saját lelkiismeretükre is legnagyobb mérvben megnyugtató lesz. A francia jury pedig már egyszerű szótöbbséggel marasztaló ítéletet hozhat s a szavazás titkosan megy, így ha szemben egymással megegyeztek is, a szavazás meglepő eredményekek mutathat fel s midőn 7 tag szavazott az elítésre és a vádlott ez alapon elíteltetett, a 7 szavazó lelkiismerete bizonyosan nem lesz megnyugtató, mert csak egynek kellett volna nemmel szavazni s a vádlott felmentetik.

A legfőbb különbség végül, hogy az angol esküdtbíró két eleme a laikus és a hivatalnok elem, nem ellentétben áll egymással, hanem közös erővel igyekszik megtalálni az anyagi igazságot. A laikus elem és a bíró tehát itt nem bizalmatlankodnak egymással szemben, nem hatalmi szempontból ellenőrzik egymást, hanem a büntetés fontos és nehéz kérdésének eldöntéséhez járul mindkét elem azzal, a mihez ő jobban ért s így megkönnyítik az igazság helyes kiszolgáltatását egymásnak. A francia jurnél ilyen bizalmas együttműködés nincs. Az esküdttek ellenőrzik a bíróságot, hogy oly ügyben ne ítéljen,

ratikus tekintetben is szabadabb kezét adni kegyeskedjék. — Szerviczky Odón bizottsági tag felszólalására utasították az alispánt, hogy a vármegyei pénztárak kintlevő követeléseinek pontos számbavétele után, ott, ahol annak szükségére mutatkozik, késedelem nélkül tegyen lépéseket a járási és helyi hatóságok vagyoni felelősségének kimondása iránt. — Az árvaszék, mint rendszeren, most is teljesen megnyugtató tevékenységi eredménnyel számolt be az okt.-i ügyforgalomról. — A tisztí főorvos jelentette, hogy a kanyaró járványosan, a hagymáz szórványosan jelentkezett. — A kir. tv.-széki ker. börtönben az okt.-i rablétszám 330 volt. — A kir. tanfelügyelő jelentette, hogy a s.-a.-ujhelyi áll. elemi iskola 10 tanerővel és 553 beiratkozott növendékkel megkezdette működését. Több mint 200 szülő hiába hozta oda gyermekeit, mert helyiség hiánya miatt vissza kellett őket utasítani a felekezeti iskolákba. — A kir. főmérnök jelentéséből köz tudomásra adjuk, hogy a vaján—deregnyői közutnak és a rajta épülő műtárgyaknak a folyó évre előirányzott feladatából 92% már is kész s így a tél beálltáig az évi munkaprogram teljesen megvalósul. — Az ulics—zboj—novoszedliczei közlekedési közút, melyet az érdekelt községek lakossága 2500 ftban folyósított inséges közmunkával épít, igen szépen előrehaladt. Aldás lesz ez az út arra a vidékre; nemcsak azért, hogy az inséges állapotot megszüntette, de, és főképp azért, mert az út, mely eddig alig-alig fuvarozható kapaszkodókkal hegyeken vezetett át, most a hegyek lábainál alig észrevehető emelkedéssel megyen, mely körülmény a vidék szegény népének az eddigiehez mérten legalább is kétszeres munkakeresetet biztosít. — A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint egyenes adó befolyt októberben 245,370 ft 65 kr., most több mint tavaly októberben 58,941 ft 54 krral, most 10 hónapban több mint tavaly 10,000 fttal. A most kerek számban 600,000 ftnyi hátralék 8000 fttal kevesebb, mint volt 1897. okt. 31-én. — Végezetül fölemlítjük, hogy Svírbely György, Suhajda István, Brek György, Czimbak György, Gubás Ede, Sesztók Mihály, Jetó Mihály és Weinstock Sámuel kivételes nősülés megengedéseért benyújtott folyamataikat pártoló véleménynyel küldettek föl a honvédelemügyi kir. miniszterhez.

Az utadófelszólalási küldöttség, Matolai Etele alispán elnöklété mellett, f. hó 8-án délután ülésezett. A jegyzői tisztet ugyanakkor Waldrott Odón br. töltötte be. A számvétség részéről előterjesztett törv.-hatósági utadó-, betegápolási pótdadó- és ebadó-felszólalások elintézését tárgyzó határozati javaslatok határozati erőre emeltettek. A járási főszolgabírái útján a küldöttségnek erről az üléséről publikáltatott a kir. közigazgatási bizottságnak utadóügyben hozott az a döntvénye, hogy eselédadó (I. oszt. kereseti adó) után a eselédártó gazdát törv. hatósági utadóval, visszkereseti jogának épségben hagyásával is, megróni az 1890. I. t.-c. 23. §-a alapján sem nem jogos, sem nem törvényes.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Görgey Gyula helybeli kir. közjegyzőnek, a T.-Terebes—Gálszécs állomástól való kiágazással Gálszécs, Parnó, Szécs-Polyánka, Varanó, Hanusfalva, Kurina községek érintésével Bártfa állomásig és ebből a vonalból Hanusfalvánál leendő kiágazással Kapiig vezetendő gőzmunkonyu helyi érdekű vasutvonalra kiadott előmunkálati

mely a polgári felfogás szerint nem lenne büntethető. A polgári elem nem azért vesz részt itt a bíróságban, hogy a hivatalnok bíró munkáját megkönnyítse, hanem hogy a bíróság ítélete alól elvonjon olyanokat, kik vagy azért mert politikai indokból, vagy mert menthető társadalmi motívumok hatása alatt követték el a büncselekményt, a laikus felfogás szerint nem érdemelnek büntetést. A juryben tehát a nép ellenőrzi a kormányt is, nehogy az pressziót gyakorolva a hivatalnok-bíróságra, a vele ellentétes politikai nézetű egyéneket üldözhesse.

A hol tehát az alkotmányosság erős garanciákkal van különben is körülvéve, a hol nem kell a kormány és a bürokracia tulkapásaitól minden módon védekezni, ott a juryt igazságügyi intézménynek kell tenni s akkor az angol mintát kell elfogadni, (ha nem teljesen is, de legalább az ítélő juryre nézve), a hol ellenben a nép befolyásának biztosítására kell törekedni az alkotmányosság kereszttülvitele végett s a hol óvakodni kell a kormány és az ő hivatalnokai önkénykedéséről, ott a jurynek politikai intézménynek kell alakulnia.

Leghelyesebb közélet pedig, ha a jury kétős szerepe és jelentősége okos mérséklettel egyesítették s úgy igazságszolgáltatási, mint politikai intézményként szerveztetik.

III. Az európai államok, Angliát kivéve, a francia esküdtzék tekintették mintául századunkban, a minék — mint fentebb (3. §.) előadtuk — történelmi indoka van. A jury behozatata az európai államokban a politikai sza-

engedelmet további egy évre meghosszabbította; nemkülönbön meghosszabbította Zay Imre gróf és Ebervein-Babitszt János, mint társaknak ugyancsak a t.-terebes—gálszécs—kapii helyi érdekű vasut előmunkálati engedelmét, éspedig a lejárattól számítandó egy évre.

Ujhely rendezett tanácsu város már letárgyalt szervezési szabályrendeletének közszemlére kitézött határideje f. hó 9-én d. u. 5 órakor járt le. Jellemző, hogy az ósdi állapotok fentartásához makaesul ragaszkodó ellenzék részéről nem kevesebb, mint 9, azaz kilenc felebbezés adatott be a vármegye alispánjához, ki is az összes felebbezéseket érdemük szerint történendő elintézés végett még a f. hóban megtartandó rendkívüli közgyűlés elé fogja terjeszteni.

Legtöbb adófizetők vármegyénkben. Alexi Emil, Almássy Kálmán gr., Ambrózy Nándor, Andrassy Aladár gr., Andrassy Dénes gr., Andrassy Géza gr., Andrassy Gyula gr., Andrassy Sándor gr., Andrassy Tivadar gr., Andrassy Dániel. Bajusz József id., Balogh Pál, Aauer Antal, Baraty Sámuel, Bálint Dezső, Bánóczy Kálmán, Benedek Pál, Bergler Gyula, Bernáth Aladár, Bernáth Elemér, Bernáth Győző, Bernáth Gyula, Bernáth László, Bessenyei Bertalan, Bessenyei Béla dr., Bessenyei István (Monok), Bessenyei István (Miglécz), Blau Bertalan, Breitschwer Béni, Buesinszky Lajos, Buza János, Bogyay Zsigmond, Bombelles Lajos gr., Boronkay Farkas, Borsai Miklós, Bujanovics Béla. Constantin Ottó, Cseley Lajos, Csendes József, Csérei Herman, Cibur Bertalan. Davidovics Adolf, Deréky Gyula, Dienes István, Dókus Ernő, Dókus József, Dókus Mihály, Dombay Kálmán, Dörner Károly, Elek János, Elek Sándor, Engel Tóbi. Fejes István, Felmesser Pinkász, Ferber Béla, Ferenczy Elek dr., Ficker József, Fischer Gusztáv br., Fischer Lajos br., Fränkel Tivadar, Freund Salamon, Fröhlich Ágoston, Fuchs Jenő (Ujhely), Fuchs Jenő (N.-Rozvágy), Fuchs Mór, Fuchs Vilmos, Fürst Mór. Geesey Péter, Gedeon János, Gerich Gyula, Géczy István, Goldblatt László, Görgey Gyula, Görgey Pál, Grosz Adolf, Grosz Jenő, Grosz Sámuel, Guttmann Izrael, Guttmann Mór. Haas Adolf, Haas Bernát dr., Haas Fülöp, Haas Lipót, Haas Zsigmond, Hadig B. Endre gr., Hammersberg Jenő, Harkányi Frigyes br., Harkányi János br., Hardenberg Aladár gr., Hericz Ferenc, Heumann Sámuel, Hiszem Kálmán, Hornyay Béla dr., Hornyay Odón dr., Horváth József, Horváth Endre, Hönsch Dezső. Isaák János id., Isépy István, Isépy Vilmos. Jeney József Id., Jeney József ifj., Juhász Jenő. Kantha Sándor, Kapossy Menyhért, Karacsony Mihály, Katinszky Géza, Kazinezy Andor, Kazinezy Artur, Kákos Endre, Keeskeméthy Zsigmond, Kellner József, Keső Géza dr., Képes Gyula, Kinesessy Péter, Klein Dezső, Klein Géza, Klein Ignác, Klein József, Klein Nándor, Klein Sámuel, Kohn Emánuel, Kolbay Gergely, Korinkó János, Kossuth, Lajos, Kossuth Vince, Kóczán Miklós, Kónya András, Kresz János, Krieser Lajos, Kröczer László dr., Kulin Gyula, Kun Frigyes, Kun Zoltán dr. Lachosinszky Adolf, Langerman Károly, Lácay László dr., Lehoczky Miklós, Lengyel Endre dr., Lichtschein Sámuel, Ligeti József dr., Liszy Viktor dr., Lónyay Elemér gr., Loyda József, Löwy Adolf, Lukovics Géza. Mailáth József gr.,

Mailoth György br., Malcher Béla, Malonyay Ferenc, Mandel Imre, Mandel Pál, Markovics Illés, Markovics Miksa, Matyasovszky Kálmán, Mauks Árpád, Meczner András, Meczner Béla, Meczner Gyula, Miklós Béla, Molnár Béla dr., Molnár István, Moskovics Ervin dr., Moskovitz Géza. Nagy Armin dr., Nagy Barnabás, Nemth József, Németh Nándor Nyevezkey Antal dr., Nyevezkey Pál, Nyomarkay Hugó, Nyomarkay Kálmán, Nyomarkay Odón dr. Obláth Nór dr., Oesterreicher László, Oláh Béla, Olajos Pál, Oláh István, Orosz Elemér, Osváth Ferenc, Osváth Mátyás Paczauer Mór dr., Pavletics György, Pauliczky Ferenc, Pápay Pál, Páricsy József, Petrovics Gyula, Petrik János, Pécsy Ádám, Pilissy László, Potoczky Dezső, Potoczky Imre, Potoczky Kálmán, Polányi Géza, Puczi János, Puza Sándor, Püspöky Imre, Reichard Gyula, Reichard Mór, Reichard Salamon dr., Reismann Henrik, Sevezky Imre, Rónai Albert, Rónai Simon, Róoz Adolf, Rose József, Rosenthal Herman, Rosenthal Sándor dr., Roth Bernát, Roth József, Sennyey Béla br., Sennyey Géza br., Sennyey István br., Sennyey Miklós br., Somlyódi Elek, Somogyi Gerő, Spiegel Bernát, Spillenbergy József, Stárk Emánuel, Stépán Gábor, Stépán Sándor, Stépán Pál, Strausz Jakab, Strömpl Gábor, Sulyovszky István, Schön Sándor, Schön Vilmos dr., Schütz Nándor dr., Schwarz Bertalan, Schwarz Ferenc, Schwarz Zsigmond, Schweiger Ignác, Szabó Zsigmond id., Szánky Nándor, Szeghy Gyula, Szekerák Kálmán, Szemere Géza, Szemere József, Szemere Lajos, Szemere Miklós, Szent-Iványi László, Szent-Györgyi Tilmos, Szent-Léleky Géza, Szepessy Arnold dr., Szepessy István, Szerdahelyi István, Szép Gedeon, Szirmay Béla, Szirmay György gr., Szirmay Pál, Szurkkay Ágoston, Szuresányi János, Szokolay Emil, Szomjas Ferenc, Szöllösi Artur, Szunyoghy Dezső, Szücs Gyula, Teich Zsigmond, Teley László, Terstyánszky Károly, Tóth Lajos, Thurjánzky Tihamér, Vay Ernő gr., Vay Sándor br., Varjassy Ferenc, Vass Imre, Vécsey Alajos br., Vécsey Alfonz br., Véghe Bertalan, Vitányi Bertalan, Vladár Emil, Wagner Géza dr., Wagner Frigyes br., Waldmann Adolf, Weinberger Artur, Weinberger Dávid, Weinberger Jakab, Weinberger Sámuel, Wersebe Hartvig br., Wessely Mór, Wiczmány Odón, Wiczmány Tamás, Widder Gyula, Windisch-Grätz L. hg., Wohl Aron ifj., Wolkenstein Osváld gr., Zalay Andor, Zákó Soma, Zékány József, Zinner Henrik, Zipszer Albert, Zombory Gedő, Zsarnay Lajos, Zsiday József. (A választott bizottsági tagok névsorát lapunk jövő számában közöljük. Szerk.)

A vagyontalan betegek ápolása. A nyilvános betegápolás költségeinek fedezéséről szóló, 1899. évi január 1-én életbelépő törvény megengedi azt, hogy a hatósági orvosok, valamint az e részben felhatalmazandó magánorvosok, a hatóságilag igazolt szegény betegek részére gyógyszereket az országos betegápolási alap terhére rendelhetnek.

Allami anyakönyvi statisztika. A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál (1898. november 5-étől november 12-éig) a házasságot kötött: 1 pár: b) kihirdettetett: 8 egyén c) születési anyakönyvi bejegyzés volt 13 esetben; d) elhalálozott: 14 egyén.

Az osztrák b. prts is mellőzi a vádjury intézményét és csak ítélő esküdtzékét ismer. Az esküdtképesség feltételei: 30 éves életkor, irni-olvasni tudás, 10 frt, nagyobb városokban (30,000-nél több lakossal) 20 frt egyenes államadó fizetés. Az esküdték lajstromát a községi és járási előjáróságok előmunkálati alapján egy vegyes bizottság állítja össze, mely bírákból és bizalmi férfiakból áll. A tárgyalások előtt, az évi lajstromokból a törvényszéki elnök, az ügyész és az ügyvédió kamara küldötte jelenlétében sorsolja ki a tárgyalásra beidézendő 36 rendes és 9 pótesküdtet. Az esküdtzék azon 12 esküdtből fog állani, a kik ellen az ügyész és vádlott kifogással nem éltek, vagy visszavetési jogukat nem gyakorolták. A tárgyalás úgy mnt Angliában, a vádlevel alapján, indul meg. A bizonyítás befejezte után az elnök felteszi a kérdéseket, összegezi a bizonyítás eredményeit s megmagyarázza az esetekre alkalmazható törvényeket s azután terjesztetnek elő a vád- és védbeszéd. A megoldandó kérdéseket a törvényszék teszi fel. Az esküdték 8 szavazattal mondhatnak marasztaló verdíctet, tehát nem egyszerű szótöbbséggel. Ha a bíróság minden tagja helytelennek találja a jury marasztaló ítéletét, joga van a bíróságnak új esküdtzék elé térjeszteni az ügyet. A jurynek igazságszolgáltatási előnye e szerint Ausztriában is kellőképen kidomborodnak s így lehet mondani, hogy az osztrák juryben úgy az angol, mint a francia jury előnye egyesítve, hátrányai pedig mellözve vannak.

E jelezve helyi p többé, forgópi T szerető házass köleső mekök sugárz ban ül rövid felhőtli nak sz örökké kedves I zasztó most i a men teljese ért pá sokak ték és I posta- tást Ujhely és ott tani p iratok meste ban o neki fogan sithet vakká dorral helyis reá b vén, tekrő tóság lasz gyen adott tal á A kö szerit szemé vissza posta igazg nali sz adás lette szent legdu futás térés Vissz felny sokk oda ez a kede bizot és á dőd és m ket érzés közle lyel basz müv gyen szult mun kapv nus, zsölö kezt sa után segít vissz ször emb get fejez tok udva valle táma vasá meg több lve e

rehozásán a mostani magisztrátus fáradozik, t. i. katonaságot akarnak Ujhelybe szerezni. És ugy látszik kedvező szél fúj valamerről, mert a képviselőtestület deputációt meneszt Molnár István főispán ömeltóságához, hogy ebben a do- logban igen hathatós főispáni közbenjárását kikérje.

Műkedvelő előadás. Az ujhelyi intel- ligens fiatalok, mint értesülünk, műkedvelő elő- adás színrehozásán fáradozik, melynek anyagi eredményét részben az árveház, részben pedig egyéb jótékony célra fognák fordítani. A színre hozandó darab: *Durand és Durand* vígjáték. Ugy a szellemes darab, mint a kipróbált ügyes- ségű szereplők névsora is élvezetes egy est si- kerével biztatja Sátoralja-Ujhely és vidékének művelt közönségét.

Az „Erzsébet szobor“ felállítására ujab- ban Grusz Ferenc tanító ur 1 ft. 20 krt küldött hozzánk, mint a Regécz 3 huttai iskolában aszközölt gyűjtése eredményét. Az őrizetünk alatt lévő összeg 6 ft 70 kr. — A „Zemplén“ kiadó- hivatala.

Uj lap Ujhelyben. A zempléni újsá- gok családjában az az újság, hogy e héten sza- porodás történt. Ugyanis a „Felsőmagyarországi Hírlap“, mely ugy volt, hogy politikai lap lesz és mint olyan a függetlenségi párt politikai hit- vallását fogja hirdetni, e héten megjelent és sze- rényül a meglévő többiek, vagyis a társadalmi, irodalmi és közgazdasági irányban munkáló helyi lapok sorában kért magának polgárjogot. Az új lapotárs főszerkesztője: *Kossuth János dr.*, fele- lős szerkesztője: *Biró Pál*, mindketten a „Zemplén“-nek volt munkatársai. Már e szellemi atyafiság révén is kívánjuk nekik, hogy ne csak a szerkesztőség, de maga a vállalat is sokáig éljen! — A „Felsőmagyarországi Hírlap“ Ujhely- ben hetenkint kétszer, szerdán és szombaton, jele- nik meg. Kiadótulajdonosa: *Landesmann Miksa* könyvkereskedő. Ara egész évre 5 ft.

Vadászat. Székely Elek tisztelt bará- tunk egy hét előtt nagyobb vadászatot tartott a szabolcs-vármegyei Bogdányban lévő birtokán, melyen a háziurnak szívesen meghívott vendé- gei résztvettek: ifj. Bajusz József, Fekete Emil, Horváth József, Klein Tivadar, Mauks Andre, Staut József Ujhelyből és többen Szabolcsból. A két napig tartó vadászatnak a nedves, sűrű ködös idő nem kedvezett s így csak 40 db. nyúl, 7 fogoly és 1 róka került terítékre.

Temetés. Kasztner János pósta- és táviró főtisztnek a temetése, kinek nagy rész- vétet keltő öngyilkosságáról ma egy hete rész- letesen megemlékeztünk, e hó 7-én ment végbe a klastrom utcai halottas házból. A diszes ra- vatal, a melyen a koszorúktól borított éreko- porzó feküdt az udvaron volt elhelyezve. Itt végezte a gyászos szertartást Boór Jenő evang- elkész a zokogó fiatal özvegy, rokonok és igaz nagy résztvevő közönség jelenlétében. A kassai pósta- és táv. igazgatóság képviselőjében a teme- tésen megjelentek, *Semsey Mihály* titkár, *Kálmán Imre* segédtitkár, *Iglay Géza* főtiszt és *Schnei- der Emil* tiszt, továbbá az ujhelyi pósta- és táv- írőhivatal tisztjei és altisztjei testületileg, kik szép koszorút is helyeztek a ravatalra. A halot- tat a ref. temetőben tették örök nyugalomra.

Esküvő. Löwe Lajos, a M. Á. V. ujhelyi javítóműhelyének derék fiatal művezetője, tegnap lépett házasságra Ujhelyben *Tomasovszky Anna* kisasszonnyal, *Tomasovszky Lajos* bírósági vég- rehajtó és neje kedves szép leányával.

Kanyaró. Ujhelyben a kanyaró, a gyer- mekeknek ez a veszedelmes betegsége, még mindig terjed. Hivatalos bejelentés szerint az eddigi esetek száma 88. Legalább ennyi lehet azonban az a száma, amit be nem jelentettek.

Helyreigazítás. *Saláta* Erzsébet kis- asszonytól, kinek neve oly szomorú vonatkozásba jutott a gyászos végetért Kasztner Jánoséval, hosz- szabb nyilatkozatot kaptunk, melyben cáfolja tu- dósítónknak a „Zemplén“ mult sz.-ban közölt abbéli állítását, mintha a kassai m. kir. pósta- és táviró- igazgatóság ötlet hivatali hanyagság miatt mozdí- totta volna el a cézki postamesteri állásból, — sőt midőn ez évi május hóban említett állá- sáról első ízben lemondott, az igazgatóság „ki- emelve pontos és lelkiismeretes hivatali műkö- dését“ a lemondást el sem fogadta és „az igaz- gatóság csak akkor nyugodott meg lemondásá- ban, mikor azt július hóban benyújtotta.“... A hivatalt átadni azért vonakodott, mert a Czé- kére kiküldött helyettes postamester megbizha- tósága iránt aggodalmi támadtak. Heveskedését avval menti, hogy azt „hallatlan durvaság“ pro- vokálta. Az „audiatur et altera pars“ elve iránt érzett tiszteletünk hozza magával, hogy a nyil- latkozatból idézett kijelentéseket ezeannel közre adtuk. Hasonlóképp tájékoztatásul köztudomásra hozni kötelességünk, hogy a Kasztner János tragikus halálhírért tartalmazó ma egy hetes köz- leményünkben téves információ alapján írta tu- dósítónk, hogy a magát önkézzével kivégzett Kasztner, a pósta- és táviróigazgatóság kebelé- ből a cézki pósta átvételével és átadásával járt brutális jelenetek megvizsgálására kiküldött Er-

délyi Sándor s. titkárnak egy tapintatlan meg- jegyzése ingerelte volna borzasztó tettének elköve- tésére. Ugyanis az előttünk aktaszzerűen föltárt és kétségtelenül bizonyos mozzanatok szerint a nevezett segédtitkár ur Kasztner, ősmert hiva- talos eljárásában, különösen pedig a karhatalom alkalmazásában, inkorrektiségeért nem hibáztatta, mert nem is hibáztathatta. Így tehát, vélemé- nyünk szerint is, a legtávolabbról sem mutatko- zik a látszata annak, mintha Erdélyi urnak egy nyilatkozata és Kasztnernek végső elhatározása egymással mint ok és okozat logikus kapcsolat- ban állhatna.

Sertés-zárlat feloldása. A sertésvész a városi állatorvos jelentése szerint Ujhelyben megszűnt. Ennélfogva a sertés piacot adásvételre már szabaddá tették. (Bővebben szól e tárgy- ról lapunk mai számának „Hivatalos Részé“-e.)

Honfoglaláskorabeli sírok. Megír- tuk annak idején, hogy a Bodroghközön két helyen is, ugymint *K.-Dobra* mellett és az alsó- bereczki—karosi szomszédos ut feltávozásában fekvő *Eperjesszög-tanya* gazdasági udvarán hon- foglaláskori, s immár kétségtelenül, sőt egész bi- zonyosan Árpád fejedelem idejéből származó ma- gyar sírokat találtak. A síresoportok mindkét helyütt száraz, kemény homokdomb oldalában fekszenek. A kis-dobrai sírok szakszerű föltára- sának intézésével *Dókus Gyula* vármegyei fő- jegyző, igen tisztelt barátunk, már három napja foglalkozik a helyszínén. *Sennyey Béla* báró, a szóban levő földterület tulajdonosa, legnagyobb készséggel boesátotta rendelkezésre az ásathoz megkívántó munkaerőt. Tegnap délig öt gya- losos és három lovas sirt tártak föl. Az ásathoz serényen folytatják. — Az eperjesszögi sírok föltárása, közbe jött okok miatt, halasztást szenved ugyan, de már is igen becses leletekkel gazdagította a tudományt, különösen pedig vár- megyénknek honfoglaláskori történeti anyagát. Így pl. egy magyar lovas vitéznek koponyája, (mely tipikus ázsiai jelleggel bír) és a mellette talált szignumok, u. m. nyílhegyek, ezüst kar- perecek, ruházati díszítésül szolgáló formás fém- lemezek stb. mind egytől egyig becses relikviák. De a legbecsesebb lelet mégis ebből a sírból a *dirhem*, vagyis *Izmail Ahmed* samarkandiai fejedelemnek (uralkodott 892—907) egy feliratos ezüstpénz érméje, melyet a magyar előkelő vi- tész ruházathoz használt, mert a dirhém négy helyen át van furva, jelölül annak, hogy a dir- hém nem kereskedelmi eszközül, de fölvarrva ruházati ékességül szolgált. Mindezeket a becses leleteket *Berecz Károly a.-berezki* áll. isk. tanító mentette meg az elkallódástól. Sok ily lelkes barátot adjon az ég hazai régészetünknek!

Eljegyzések. *Bock Imre* a „Vadász- kürt“ szálló tulajdonosa, eljegyezte *Krikbaum Mariskát*, *Krikbaum Gyula* polgártársunk szép leányát. — *Fuchs Pál*, nagy-tárkányi bérlő és terménykereskedő, f. hó 6-án eljegyezte *Roehlitz Elza* kisasszonyt, *Roehlitz Dávid* mándoki bérlő kedves és szeretetreméltó leányát. Mándokon. Gratulálunk! (Btt.)

Kóbor cigányok. Az elmúlt hetekben Hegyi községben több betöréses lopás történt, amelynek tetteseit a csendőrség kóborló cigányok személyében kipuhatolta és elfogta. Feleségeiket és gyermekeiket, számszerint tizennyolc rajkót, azért, mert idevalóknak mondták magukat, a mult héten elkísérték Ujhelybe. Itt azonban azon egyszerű oknál fogva, mert Ujhelyben ember- emlékezet óta nem tanyáztak kóbor cigányok, sem nem születtek itten, mint nem helybeli ille- tőségűeket a csendőrkötől sem az elűjáróság, sem a szolgabírótság át nem vette. Így aztán a két szekérré való pereputyot a Bodroghköz felé szelnek eresztették. Érdekesnek tartjuk felemlí- teni, hogy a cigányasszonyok azt beszélték, hogy nemrégiben még *József kir.* herceg birtokán laktak, a fenséges ur gondoskodott róluk s mun- kát adott nekik, azonban mióta fia meghalt, ez megszűnt.

Halálos szurás. Tegnap délután Med- vity Mihály vasuti fűtő, a ki Malinyák György vasuti málházóval az Ujváros 309. sz. házban egy fedél alatt lakik, ez utóbbit közös pitvaruk- ban feldühödtt ittas állapotban egy nagy konyha- késsel mellen szurta, úgy hogy a penge lefelé csuszott s a beleket is megsértette. Ezért a seb életveszélyes. Medvigyet a rendőrség letartóztatta.

Halálozás. Id. szirmabessenyői *Szirmay Tamás* 1848—49. honvéd-husár hadnagy folyó évi nov. hó 4-én, reggeli 4 óraker, életének 69. évében elhunyt. Hült tetemei e hó 6-án d. u. 2 óraker tétettek a tályai temetőben lévő családi sírboltban örök nyugalomra. Aldás és béke poraira!

Főbíróválasztás volt Varannón f. hó 6-án, mert a városnak volt főbírája, *Verner Gyula* ügyvédő e minőségében tovább nem vi- selhette ez állást, melyet eddig oly hasznosan és áldatosan viselt. A város közönsége nehéz szívvel vált meg szeretett és általánosan tisztelt volt főbírájától, kinek annyi jót köszön. Uj fő- bírává *Gaal Sándor* gyógyszerészt választották, ki is annál a bizalomnál és szeretetnél fogva,

melyben részesül, hasonlóképpen hivatva van áldásosan működni új állásában. rl.

Szerencsétlen leány. Szekerkerai Erzsé- betnek hívják a boldogtalant. Lázára való. Hosszabb idő óta megtévelyodott s mint ilyen kóborolja be a Bodroghköz falvait. A minap Uj- helybe vetődött a szerencsétlen s a vasuti ál- lomáson a gőzös kerekei elé akarta vetni ma- gát, ámde szándékában idejekorán megkátolták s egy rendőrrel bekísértették. A rendőrség haza toloncoltatta.

A „Zemplén“ fekete táblája. *Fucskó János*? Van-e, aki ezt a nevet ősméri? *Schmidt Lajos* rendőrtanácos lapunk utján folkéri mind- azokat, akik egy állítólag Ujhelyben tartózkodott *Fucskó János* nevű 16 éves lakatosinasról valamit tudnak, hogy azt vele közölni sziveskedjenek.

Betörés kísérlete. A mult hét keddjén eddig ismeretlen gazember a kert falán keresztül *Teich Zsigmond* Széchenyi-téri, az utca felől elzárt udvarába lopódzott s onnan, mint a jelek mutatták, *Teich Arnold* ruhásboltjának ablakán igyekeztek a boltba jutni. Amikor azonban a ros- tély vasát fessegette, közvetlenül az ablak alá épített, de már dűledező pincebejáratot képező falkelet ajtóstul lezuhant, ami olyat zörrent, hogy a szomszéd megyeházán alvó egyik huszár is felébredt, de a zajról azt hívének, hogy *Teichék* vásárról jövet a portékát rakják le — tovább aludt. Így az ajtó lezuhanásával a tolvaj szán- déka nem sikerült, mert mindössze is csak a pin- céből ellopott néhány liter bor volt a zsákmá- nya. A rendőrség nyomozásának eddig semmi eredménye nines.

Fleischer és Társa jóhírnevű gazd. gép- gyár-tulajdonosoknak lapunk mai számában meg- jelent hirdetésére e helyről is felhívjuk t. olva- sóközönségünk figyelmét.

Eladó egy jó karban levő *zongora* igen jó hanggal, olcsó árban. *Kazinczy-utca* 514. sz. alatt az udvarban (félemelet).

A Horgony Pain-Expeller igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csípőfájalom, fejfájásnál, köszvényél, csúznál stb.-nél a *Horgony-Pain-Expeller* való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító- hatásuknak bizonyultak, sőt járványkórúknál, minő: a ko- lera, hanyóhasolyás, az altestnek *Pain-Expel* errel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen ki- tünő háziszerré jó eredménnyel használtatott bedörzsölés- ként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üve- genként árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint „*Richter-féle Horgony-Pain-Expeller*“ vagy „*Richter-féle Horgony-Liniment*“ kérdendő és a „*Horgony*“ védjegyre kérünk figyelni!

Időjóslat november 13-ra. Hűvös, száraz, ködös.

Henneberg-selyem

45 krtól 14 ft 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendeltenek. — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szíves szín és mintázatban. **Privát- fogyasztóknak** póstabér és vámentesen valamint hű- hoz s állítva, — **mintákat pedig postafordultával** küldenek **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **se- lyemgyárjai Zürichben.** — Magyar levelezés Svájcba kétszeres levélbélyeg ra- gasztandó — 1.

Irodalom.

Páris királva. Ohnet legújabb regényének a címe ez, mely most jelent meg, mint az Egyetemes Regénytár XIV. évfolyamának 1—3 kötete. Ohnet-nek ez a legújabb munkája, a legnagyobb s egyik legszebb alkotása a világ- szerte olvasott francia írónak. Érdekesebb regénnyel nem is indulhatott volna meg a XIV. évfolyam. Az Egyetemes Regénytár piros kötetéből már másfél millió van forga- lombban. Vagy harminc má 2. 3. sőt negyedik kiadásban jelent meg s a gyűjtemény még mindig terjeszkedik és egyre hódít. Eljutott olyan körökbe is, ahol ezelőtt csak a ponyva volt közkeletű: a falusi házakban és kunyhókban is találkoznak vele, ami azt jelenti, hogy népszerű a szó legigazabb értelmében. Az Egyetemes Regénytár nem esu- pán a jót és érdekeset gyűjti össze, hanem arra is nagy sulyt fektet, hogy olyan irodalmi alkotásokat vigyen be a magyar családba, melyek erkölcsi szempontból kifogástal- lanok. Az Egyetemes Regénytár köteteit elolvashatják te- hát minden aggodalom nélkül az anyák s leányaik egy- képpen. Egy-egy kötet esinos piros vászencötésben 50 kr. Kapható *Lówy Adolf* s.-a. ujhelyi könyvkereskedésben

Egyesületi élet.

Adakozások

Ö cs. és kir. Felsége Erzsébet királyné Budapestem emelendő emléksobrára.

I.

Homonnán 10 fillérral adakoztak: Uj- helyszki János, Rozenberg H., Szokács József, Alexovics A., Namre Johan, Koka András, Adám György, Mészáros János, Mihelyi Mihály, Prib- zik János, Ruják Mária, Herskovics Ju., Weisz- berger H., Berkovics H., Grosz Henrik, Jaku- bovics S., Gelb Dávid, Schreiber Simon, özv. Na- lesnyik Jánosné, Ramer Sija. — **8 fillért:** Glück Fani, Friedman Mendel. — **12 fillért:** Grundaly J — **16 fillért:** Kocsán István. — **20 fillért:** özv. Maslyej Györgyné, Rajzák János, Berger Jakab, Vojtovics István, özv. Koreny Julia, Jenecik Ist-

Folytatás a II. mellékleten.

ván, Voj Ruják J. Suták Is Mittelma man Ma Deutsch Spiegel mon, Pi József. volyi, K csak Ist talné, K Händler rik, Cz berman, Fani, id N. N., zweign Goldma Mihály Gossán Dzurko Polatko Neuma zár, Va esinszk ger Lip Teréz, Z novszk Horvát nos, István, Pál, K Sándor man K Schäff Schvar Pirics Kovszk József, mek J Demes Ferdin Barna János ger öz Zelená ser S. kovics methy Jakub ser Iz Melov Gelb Fried pold, Berko man berfel 50 fill — 60 Grün János Samu Józse Ignát Andí rás. Józse kovics Fried man Hell kubo Sánd Klei Izsák rekes Baly Brau Mar Zgab Pápa nát, reiel — 4 lós, Dob Kele casz koró 4-ét Gyó E Cső zes nos Istv Jár Jgu

nem érte, mint mikor a vmegye tanítóságának választottjai itt tanácskoznak a tanügy fejlesztéséről, a tanítóság anyagi és szellemi előhaladásáról. A választmány kifejezést is adott abbéli örömeinek, hogy S.-A.-Ujhelyben, a vármegye székhelyén ilyen intézet valahára életet nyert, mely hivatva lesz a vmegye különböző vidékéről ide zárandó tanítóknak állandó mintául szolgálni, hol látni fogják, hogy az iskolának a tanításon kívül mi szerepe jut társadalmi és vallásfelekezeti szempontból; miként egyesíti a közművelődés, a hazaszeretet nemtője a legkülönböző elemeket rang, osztály és vallásfelekezeti különbség nélkül egy tömör egészé, melyből majdan a vallásosságnak felbaráti és hazaszeretetének üdve fakad.

Teljes elismeréssel van ezért mindazon tényezők és egyének iránt, kik ez intézmény létesülése érdekében nagy anyagi áldozatot hoztak és személyes befolyásuk egész súlyát vetették közbe. Ezek: S.-A.-Ujhely város közönsége, a ref. hitfelekezet, a magas kormány, Molnár István főispán, Dókus Gyula, Dókus Ernő öméltóságuk, Fejes István és végre Nemes Lajos kir. tanfelügyelő, ki 1882 óta, tehát 16 éven át fáradozott, míg szíve legforróbb vágya részben teljesült, mert teljes csak akkor lesz, ha a főcél, t. i. a *polgári leányiskola*, S.-A.-Ujhely városában annyira nélkülözött intézmény valósulni fog.

A választmány végre üdvözlö a tiz tagból álló tanfelügyelőt, kik szaporítják az egyesület köteles tagjainak számát és azok élén álló igazgatót, Vágó Gyulát, az egyesület veterán tagját, jelenlegi alelnökét, ki ez évben töltötte be 25 évi tanítói fáradságos működését és kifejezést ad végre abbéli reményének, hogy ez iskola a vmegye tanító-egyesületnek egyik büszkesége leend.

Alljon itt különben a választmányi gyűlés tárgyilagosa lefolyása: Elnök üdvözlö a nagy számban megjelent tagokat, üdvözlö a gyűlésen megjelent kir. tanfelügyelő urat, Isten áldását kérve a munkálkodásra, a gyűlést megnyitja.

Elnök megemlékszik a nagy veszteségről, mely hazánkat érte megboldogult Nagyszonyunk Erzsébet királyné gyászos halálával, kéri utólagos jóváhagyását ama intézkedésének, mely szerint a tanító-egyesület fájdalmát kifejező részvétiratát a tanfelügyelőség útján a legmagasabb helyre juttatta, indítványozza egyben, hogy a vmegye tanítósága a kegyelet jeléül a lehetőséghez képest „Erzsébet fákat” ültessen. A választmány állva hallgatta végig elnök előterjesztését és egészében magáévá tette.

Elnök szíves örömmel üdvözlö Vágó Gyula állami iskolai igazgatót, ki hű munkálkodásban és köztisztviselőként 25 évet töltött a tanítói pályán, ki az egyesület közül, jelenleg is mint annak alelnöke sok érdemet szerzett. A választmány jegyzőkönyvileg ad kifejezést ebbéli örömeinek és a jubilánst egyenként üdvözlöttek. Vágó Gyula meghatóttan mond köszönetet a nem várt kitüntetésért és a jókívánatok szívből viszonzozza.

Szóba került a módosított alapszabály. Több oldalról történt felszólalás után a választmány kimondta, hogy a módosítás egyes pontjai az időközben kibocsátott miniszteri rendeletek folytán tárgytalanná váltak, így megmarad a régi alapszabály mellett és annak a tanügyi rovatban való kinyomatását elhatározta.

Nagyobb vitát keltett 10—12 bodrogközi tanítónak azon kérése, hogy ők ezutánra is mint önálló kör működhesse. A választmány helyezkedve a közgyűlés ama határozatára, mely szerint az egyesület csupán 2 körben, alsó- és felsőkörben működhetik, a bodrogközi kartársak kérésének helyet nem adhat.

A nap- és fuvardijak érdekében beadott kérvény sorsára elnök jelenti, hogy ez ügy véleményadás céljából jelenleg a vmegyei tanfelügyelőség kezében van, honnan az a tanítóság javára adandó véleménynyel fog remélhetőleg a vmegyéhez visszakerülni.

Elnök jelentése a tagok számára, a körök megalakításáról, azok munkálkodásáról, számadásairól, tudomásul vétetik.

Kárpáti Péter b.-zsadányi közs. tanító az egyesület pénztárosa az egyesület javára 20 koronát ajánl fel. A választ. köszönetet szavaz a nemes adakozásért és az összeget valamely pályamunka díjazására fordítja.

A vallás- és közoktatásügyi miniszterhez felterjesztendő pályatételek kijelölésével a közp. munkabíráló-bizottság bizatott meg, fentartja azonban a tagok jogát, hogy bárki jelölhet telt és azt az elnök útján a jelzett bizottsághoz beterjesztheti.

A „Zemplén” tanügyi rovatának fentartása tárgyában a választmány javaslatot tesz a közgyűlésnek; Sch. J. rovatvezetőnek elismerő köszönetet szavaz lelkiismeretes és buzgó munkájáért és a vezetésre továbbra is felkéri.

A körök számadásai sok és behajthatatlan hátrálékokat mutat fel, a választmány a hátrálékok leírását fogja a közgyűlésnek ajánlani 1897-től visszamenőleg.

A közgyűlés idejéről és helyéről lévén szó, a választmány köszönetet szavaz a tokaji kartársak lelkes és szíves meghívásért, nemkülönben a szerencséseknek, de a közlekedési nehézségekre való tekintetből, különösen a felvidékiekre nézve, a választmány a közgyűlés megtartását a központban, S.-A.-Ujhelyben május hónapra határozta.

A vál. köszönettel veszi Ertl H. tanfelügyelőségi tollnok és Sikolya A. tarczali tanító által bejelentett felolvasásokat, de kéri őket az alapszabályokra való utalással, hogy dolgozataikat a közgyűlést megelőzőleg 4 héttel, tehát ápr. hóban az elnökséghez beadni sziveskedjenek.

Berecz K. a.-berezkei kartársunk életrevaló eszméje és indítványa a „Tanítók háza” tárgyában, nemkülönben az iskola és tanítók védelme tárgyában alkotandó szabályrendelet, bizottsághoz lett utasítva.

Elnöknek egy pedagógiai könyvtár felállítás tárgyában tett indítványa helyesléssel találkozt, annak helyeül a sárospataki tanítóképző lett javasolva. — Addig is míg ez létesülne, az ajánlott könyvtárosa felkértek az ajánlott könyvek gondozására; a könyvek gyűjtésére ajánlottak: Dezső Lajos, Hodossy B. Vitéz J. Beregszászy István és Ertl H.

Az állami tanítók és tanítónők mint köteles tagok az egyesületbe való belépésre felkértek, Vágó Gyula igazgatónak az állami iskola helyiségeért, mint házi gazdának köszönet lett szavazva, a 4 óráig tartó gyűlés befejezést nyert.

A rovat-vezető postája.

D. — Tokaj. Mint láthatja, szíves kérelmeket, szívesen juttattam rendelkezési helyére. Mi késik nem mulik.

G. B. — Tokaj. Ügyében még nem intézkedtek fönt. Régi kézirat nem volt kezemenél. Csak prózában dolgozunk.

V. J. — E-Horvát. Szívesen vettem, sorra kerül.

K. L. — Bély. Szórol-szóra másutt közölve volt. reánk nézve nem bír többé az eredetiség jellegével.

CSARNOK.

„Felhő Klári.”

(A „s.-a.-ujhelyi iparosok önk. köré”-nek nov. 5-iki estéje.)

Irtá: László Béla.

Fülem zug, ha a zsvajra, szemem szikrázik, ha a fényre és minden tagom fáj, ha a tolongásra gondolok, mely ezen az estén körülvet. Soha annyi drágakövet, drága toaletet és tarfejet egy halmazban városunkban nem láttam, mint az iparosok ezen estjén, az árisztokrácia soh sem volt még annyira képviselve a demokrácia körében, mint ezen az estén, soha annyi szép szemb nyila szivembe, annyi hegyes könyök oldalamba nem ütődött, mint ezen előadás éjjelén.

Elhatározott szándékom volt a báli riporterek sorába állani, s kimerítő tudósítást írni az iparosok körének e legfényesebb estjéről; de érett megfontolás után elálltam e szándékomtól. Honnan venném a színeket, hogy kellően eseteljem e szinompát, honnan az ismereteket, hogy leírjam e százféle toaletet, én, ki a selymet csak akkor tudom megkülönböztetni más kelmétől, ha az ujjamat végighuzva rajta, érzem, hogy az egyik simább, mint a másik. Honnan tudjam én melyik ruha selyem, melyik atlasz? Hiszen mindakettő fénylik, hogy itélhessem meg vajjon a csipkék valódiak-e, vagy talmik? midőn a csipkékről csak annyit tudok, hogy azok annál drágábbak, mennél finomabb papirosba vannak göngyöltve.

Nem, báli riporterek gyöngye vagyok s legjobban akarat mellett sem nyújthatom olvasóimnak egy fényes est képét. Mert a fény és tolongás leírása még nem báli tudósítás; a fényt elemezni kell, a tolongásban pedig lényeges, vajjon selyem, vagy más féle uszályokat taposunk e ronggyá?

Tündéri álom volt ez valóban, úgy véltem, hogy furesa tündéri zenét hallok egy diszes gyülekezésben a virágokéban. Láttam, hogy egyik érzélem sem hagyta idegenül a másikat, s mindeniknek rész jutott az élvezetben. Úgy láttam holdvilág volt, pázsitos dombnak oldalában szunyadozott a vadrózsa. Ami szíromt még be nem hullasztott az esti verőfény, az a porszálak arany koronája fölött gyöngéden összeborult, s az alvó virág folytatá nappali dalát, de halkabban, finomabban; álmódott fonszóval s álma illatozó dal, valami alig érezhető, csudás, messze tul a mindennapi durva érzék határán. Ez álmodt tenni mélyebbé, boldogabbá gyültek össze a többi virágok és zengtek a maguk búbajos hangjain elandalító karéneket, melyhez a fűzek lombja és a harmatos pázsit lehel kíséretet... A hűvös légben oly költemény áradozik, a mely kifejezi a létnek minden titkát, az életnek minden gyönyörét s a küzdelemnek minden keserűségét. Ember ilyet sohasem érzett, hát még hogy irhatott volna? Hisz a hideg betű, de már a

kimondott szó is, kiméletlenül letörli az érzelmek legjáva hamvát.

Hogy azonban soraim hangulata mégse legyen böjtös, elbeszélem az oly nagy sikert ért „Felhő Klári” szép meséjét. Felhő Klári (Deutsch Honor) s Katica huga (Malártsik Mariska) kora árvaságra jutottak, de jó emberek megkönyörülnek rajtok, özvegy Abáné asszonyom (Csernyiczky Mariska), a jó módban élő istenfélő molnárné magához veszi s fölneveli őket, az özvegyi háznak szomorúságát a két gyermek vidorsága enyhíti. A lányok felnőttek, a darab elején Klári lakodalmába készülnek. — Mielőtt a menyasszonyt látnók, megtudjuk, hogy a nevelő anya özvegygé lett egyetlen fia: Aba András molnárgazda (Hlavathy Béla) szerelmre gyult szép gyámleánya iránt. Rejtegeti a lángot, de az annál jobban emésztí kebelét. Nem szól róla, nem is panaszkodik. Előbb a becsület tiltá szólnia, most már késő, mert Klári a Fátyol Ferkó (Friss Heiman) menyasszonya. András azt hiszi tiszta szerelm köté a frigyét, nemes lemondással belenyugszik s nagylelkűen oda adja fele vagyonát hozományul. Azt hiszi boldoggá teszi vele a leányt. Pedig csalódott. Mi a Klári első jelenetéből sejtjük, később meg is tudjuk, hogy a lány is Andrást szereti, de szegény árva létere nem meri jöltevőjére emelni szerelmes szemét s elfogadja a Ferkó szívét, mert hünek képzelet azt. Pedig Ferkó nem érdemes rá. Csélesap, könnyelmű fickó. Régebben szerelmi viszonya volt Viola Éva (Fetykó Irén) molnárnéval, s bár most nem akar tudni róla, mint házas ember mégis visszatér hozzá, megcsalva és elhanyagolva anyagi feleségét. Ez szeliden tür s a vendégül érkező András előtt (kinek lángjáról már tud) gondosan leplezgeti a férj hibáit. Gyönyörű jelenet ez. Valamint az is, mikor a férj bántalmait alatt a feleség a szentkép előtt ájtatosan imádkozik s ez magába szállásra bírja a durva férjet is. — Ez most már szemébe mondja Viola Évának, hogy szakítani akar vele. Az özvegy azonban követeli, hogy inkább nejétől váljon el. Később a két nő is találkozik. A kölesönös gyűlölet kitör, egymásra rohannak s a kétségbeesett és a bosszút lihegő özvegy kikiáltja saját szegényét. Fátyol Ferkó az imént hamisan esküdött nejének, Klári azonnal távozik s elhagyja a hülenen esküszegőt. Megy Andrással. Ferkó utána siet s visszaköveteli. András engedné is, őt meggyőzte az esperes keneteljes beszéde. De az asszony bevallja, hogy Andrást szereti s kész vele megosztani az élet minden terhét. Készebb a szegényre, semhogy férjéhez visszatérjen, a becsületes András azonban nem akar tisztességtelen viszonyt. A megoldás csaknem lehetetlen, ha a házasság felbonthatatlan. S e nehézséggel maga a költő sem tudott igen megküzdni. Erőszakosan oldja meg a esomót: Fátyol Ferkó feleségére lö s mikor az összerogy, magát lövi agyon. Klárit azonban csak horzsolta a golyó, az Andás szerető karjai közt ébred fel s a legördülő függöny abban a megnyugvásában hagy, hogy a szerető szíve majd a gyászév elteltével elérhetik a rég megérdemelt boldogságot.

Felhő Klárit, *Deutsch Honor*, olyan művészi kivitelben mutatta be, hogy voltak perceink, midőn alakítását egy gyakorlott művésznőtől láttuk vélni. Dalait, melyeket a közönség ismételni frenetikus tapsviharral követelt — nagyon szépen — bájosan énekelte. — Méltán osztozkodott Klári sikerében partnere Fátyol Ferkó, *Friss Heiman*, ki a korhely és durva férjet bravúrral alakította. Intelligens felfogásából kifolyóan tudta óriási szerepét ilyen sikerrel megoldani, no meg gyönyörű szép baritonja — melynek hallatása után a szép közönség ugyancsak tapsra kerekedett s emelte diadalát. — Aba Andrást, *Hlavathy Béla*, sok drámai erővel érvényesítette. Csengő, érzésteljes hangja, melylyel sok szép szempárból esalt ki forró könyvet, nagyon beillett a megkövetelt hangulatba. Az érdem jutalma, a szép közönség tapsa nem is maradt el. — Viola Évát, ezt a cudar asszonyt, ki tönkretette előbbiek boldogságát, *Fetykó Irén*, olyan szép sikerrel mutatta be, olyan művészi tökélyvel, hogy csak gratulálhatunk a szorgalmas műkedvelőnek. Csupa szívvel és lélekkel játszotta szerepét, melyet a nagyközönség gyakori kihívása eléggé dokumentált. — Katicát, *Malártsik Mariska*, kedvesen játszotta, meglátszott rajta még az első fellépés, de jövőre majd többet remélünk. — Rökkánét, *Stefáncsik Ida*, Abánét, *Cseryiczky Mariska*, mindkettő a multi előadásról kedves ismerősünk, kik a nagy siker keretét közreműködésükkel ugyancsak teljessé tették. — A férfi szereplők kivétel nélkül mind nagyon beváltak. Tenger Adám, *Szóllósy Endre*, a molnármester igazi mását mutatta be. Erélyessége és kedélyessége nagyon eredeti volt. — Csik Vendel a keese szabót, *Bokor Nándor*, ennek fiát Istókot, *Ignáth József* nagyon komikusan adták, Istók — buta arcának sokat nevetett a közönség — kupléit pedig élénken ismételték. Említésre méltó még, mint a ki kedves jelenségnek mutatkozott, a kis Gergő, *Komlóssy*

Ferenc. Tömjén e rázolta.

Ez a rosok önk hogy profe kerestük a *Biró Pál* r igyekezeté a nagyköz elégitse.

Másr ték, ugyan Előadás u kör, hol a fogadták v kedett az ürité az dására. V dezőnek, k ismét a dia emelte pó az ő siker támogatás nek, hogy örömmel mely a tá demli. — E főpénztáro kör sikere tud be. El rendezőt é az alelnök ürité pohá gitására s asztalbontt ugy hallor azt kurjar „Bár

Néha

Rége got csak mést hozo ismeretlen gazdák ajk Az id kincse, mi aziránt, ki a munka a talaj vo hálátlan a vonta, nem idő, mikor megmívelé

A hó jöttek, no épp ugy é persze más lálék fogy, ved, végre hőz tapadt lálékot és el is puszt

A nő ségük, néz

A víz méz és ká növény me fontosabb, nyiségben nya tartal gyka, mely tározhatják for ez ásva nélkülözhet vagy ember ségli. Fosz kevés ment végül épp előbbiek.

A nő ugyan a tal mennyiségé nyagból na a másikkól kíván fosz talajban ez a buza gy fort, a növe és telt kalá lálja a káli hoz létre, ó vés a káliu juk mivelh talajon a mennyiségb gokat rejt neki okvet éspedig a k ket keresi é is fejlődés,

Mint tápláló any

Ferenc. — *Uhrinyi* Imre, ki a kenetteljes papot, Tömjén esperest, nagyon rokonszenvesen ábrázolta.

Ez a keret méltán díszesére válik az iparosok önképző-körének. Olyan volt az összhang, hogy professzionátus szintársulatnál sokszor hiába kerestük azt. Igaz ugyan, hogy e nagy siker *Biró* Pál rendező érdeme, ki latba vetette minden igyekezetét és művészi érzékét, emócióját, hogy a nagyközönség nagy igényét rendezésével kielégítse. — Sikert is, gratulálunk is!

Másnap, vasárnap, az előadást megismételték, ugyancsak szép erkölcsi és anyagi sikerrel. Előadás után 60 személynek bankettet adott a kör, hol a szereplő hölgyeket és hozzátartozóikat fogadták vendégül. — Az első fogás után felemelkedett az egyesület érdemes elnöke és poharát ültette az egyesület felvirágzására, munkálkodására. Végül pedig köszönetet mondott a rendezőnek, ki társaskörünk működését egy sikerrel ismét a diadal útjára vezette. — *Biró* Pál rendező emelte poharát ezután, szerényen kifejtve, hogy az ő sikere a műkedvelők érdeme, megköszöni támogatásukat és igéri az egyesület intézőinek, hogy szerény munkálkodását mindenkor örömmel ajánlja fel az olyan egyesületnek, mely a támogatást mindenkitől méltán megérdemli. — Beszélt még *Werner* Miksa, az egyesület főpénztárosa, szép szavakban adott kifejezést a kör sikeres működéséről, melyet a kör intézőinek tud be. Eltette az elnököt, alelnököt, a szenális rendezőt és az egyesület összes tagjait. — Végül az alelnök a bokréttába kötött szép leányokra ültette poharát, kívánva, hogy a fiatalság boldogítására sokáig éljenek. „Tizenkettőt üt az óra” asztalbontáskor, a fiatalság tánca perdült és úgy hallom, mintha most harmadnap is mindig azt kurjantanák:

„Bárcsak ez az éjszaka ápril 24-ig tartana.”

Közgazdaság.

Néhány szó a növények táplálkozásáról.

Rége, mikor még az anyaföldbe a magot csak elvetni kellett és az dus kalászu termést hozott, midőn még a visszapótlás elmélete ismeretlen volt, nem hallatszott annyi panasz a gazdáknak ajkain, mint napjainkban.

Az idők változtak, s a szerető föld a gazda kincse, mindene, mint ha hálátlan lett volna aziránt, ki megmunkálta, évről évre kisebbitette a munka jutalmát. Meggondolva a dolgot, nem a talaj volt a vétkes, hanem a gazda. O volt hálátlan a földdel szemben, mert táplálékát ki vonta, nem gondolva azzal, hogy eljöhét az az idő, mikor az megfogyatkozik, mit egyoldalú megművelés folytán mindinkább elvont.

A növények élet működését vizsgálva rájöttünk, hogy az a kis magból fejlődő növényke épp úgy él, vegetál, táplálékot kíván, lélezkedik, persze más szorvezettel, mint az állat; ha a táplálék fogy, ha az éltető napsugár nem éri, szenved, végre pusztul, hisz élet az is, mely a földhöz tapadt és szívja apró gyökseivel a táplálékot és amint az fogy, úgy fogy élete is, sőt el is pusztul.

A növényeknek tehát táplálékra van szükségük, nézzük milyenre.

A vizen, levegőn kívül a foszfor, nitrogén, mész és kálium azok az anyagok, melyek nélkül növény meg nem élhet. A nitrogén, ez a legfontosabb, de szerencsénkre legnagyobb mennyiségben is áll rendelkezésünkre, az istálló trágya tartalmazza azt főképpen; de vannak növények, melyek a levegőből is felvehetik és lerakódhatnak az gyökereikbe, gumóikba. A foszfor ez ásványi alkotórésze a növénynek épp oly nélkülözhetetlen tápláló anyag, mint az állatnál vagy embernél, hisz a növény szára, magja szükségli. Foszfor pedig az istállótrágyában vajmi kevés mennyiségben van jelen. A káli és mész végül épp oly szükséges táplálóanyag, mint az előbbie.

A növényi táplálóanyagok, meg vannak ugyan a talajban néhol nagyobb, másutt kisebb mennyiségben. A növény is az egyik táplálóanyagból nagyobb mennyiséget szükségelt mint a másiktól. Vegyünk csak egy példát. A buza kíván foszfort, a répa emellett káliumot, ha a talajban ezekből sok van felvehető állapotban, a buza gyökseire könnyen felvehetik a foszfort, a növény duslevelzetű később magas száru és telt kalászu lesz; ha viszont a répa megtalálja a káliumot, úgy jól kifejlődik, erős gyököt hoz létre, de ha a talajban nincs, vagy csak kevés a kálium, úgy ott a répát kevés sikerrel fogjuk mivelhetni, éppen úgy mint foszforzegény talajon a buzát. A talaj tehát nem egyforma mennyiségben és nem is egyforma táplálóanyagokat rejt méhében. A növény pedig éppen a neki okvetetlenül szükséges táplálóanyagokat, éspedig a könnyen felvehető állapotban levőket keresi és ha azok nincsenek meg, úgy nincs is fejlődés, legfeljebb beteges, satnya élet.

Mint már az előzőekben említettük, a talaj tápláló anyagtartalma épp úgy fogy, mint keves-

bedik minden, mit nem pótolunk. Ha folyton buzát termelünk egyugyanazon talajon, ott fogyni fog a foszfor és minden más táplálóanyag, melyeket a buza fejlődésére okvetetlenül megkíván. Vissza kell tehát adnunk a talajnak azt, mit termésben elvettünk, ezt a szabályt már rég kimondta *Liebig*, de évtizedeknek kellett elmúlnia, míg a gazda, saját kárán okulva, rá jött, az igazságra.

Tudjuk már most, mi az a visszapótlás. De mivel, illetve miben adjuk vissza a talajnak azt, mit tőle elvettünk, kisajtolunk?

Egyszerű erre a felelet: trágyában, trágyázással.

Napjainkban sokféle trágyáról beszéltek már: régi időben csak az istállóból hordták ki azt, ma már messze vidékről hozatjuk, gyárakban állítjuk elő. Az ilyen mesterségesen előállított trágya az annyszor félreismert és nem gondolkozó gazdák részéről is megvetett műtrágya.

Sokan hibáztatják még ma is a műtrágyázást. Minek az, hisz az istállótrágyában meg van minden táplálóanyag, a mellett még a korhadást is megindítja, televényt hoz a talajba, minek tehát pénzt kiadni egy oly anyagra, mely csak egyoldalú, s mely rossz időben használva értéktelen befektetést képez?

Igaz van sok való az állításokban, de meggondolhatná a gazda azt is, hogy a növények más és más táplálékot óhajtanak és az mi egyiknek jó, másikkal felesleges, a talajnak pedig istállótrágyában nem nyújthatjuk mindazt, mit a különféle növények kívánnak.

Kérdem továbbá, van-e a gazdának annyi istállótrágyája, a mennyit a növények igényelnek? Trágyázhatja-e legalább minden három évben talaját? Ugye-bár nem. Mit tegyen hát, mivel pótolja a foszfort, mivel a káli, a meszet, ha az a talajban nincs meg és ha meg is van mi haszon, ha a növény nem férhet hozzá?

Műtrágyát kell venni.

Ami pedig a mechanikai, fizikai hatást illeti meg van az a műtrágyánál is. A kálium laza talajokat köt, a mész pedig a kötött anyagot megporhanyítja. A műtrágyázás gyakorlati haszna be van bizonyítva. A gazda kötelességében áll most már, a tapasztalatokon okulva, céltudatosan eljárva, a műtrágyázást felkarolni, nagyapáink hibáit helyrehozni, visszaadni a földnek azt, mi a föld és a siker nem maradhat el.

37.

Vármegyei Hivatalos Rész

26397. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 fősolgabíróknak.

A Miskolcra tartandó katonai lóvásárok ügyében kiadott hirdetményt sürgős közhírré tétel végett másolatban kiadom.

S.-A.-Ujhely, 1898. november 11.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

Hirdetmény.

Tájékoztás végett értesítem a közönséget, hogy a Miskolcra állomásozó 7. számú lovató bizottság Miskolcra az ugynevezett „Zöldfa” épületben lévő helyiségében (csabai kapu 1-ső szám alatt) minden miskolci hónapos és országos vásár alkalmával katonai lóvásárt fog tartani, mely alkalommal megvásárolja mindazon 4, 5, 6, és 7. éves lovakat, melyeket katonai célokra alkalmasoknak talál s amelyeket közvetlenül maguk a tulajdonosok állítanak elő. Szükséges, hogy a lovak jó karban és fejlettek legyenek; kiéhezett, lehajtott gyenge lovak, vagy bízár színűek: minők a fakó és barna lovak stb. nem fognak megvétetni. Különös súlyt helyez a bizottság arra, hogy a lovakat alkuszok és lökereskedők kizárásával közvetlenül magoktól a tulajdonosoktól vásárolja meg, minél fogva a tulajdonosoknak saját érdekükben áll, hogy eladásra szánt lovaikat közvetítők mellőzésével vezettessék a bizottság elé, mivel az alkuszok és kupecsek által elvezetett lovak vissza fognak utasíttatni. Miskolc 1898. november 3. Dr. Tarnay Gyula alispán.

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben, 1898. évi Szeptember hó 30-án tartott közgyűléséből.

525/16295 sz.

Olvastatott a belügyi magy. kir. minister Ónagyméltóságának 47,730 számú intézvénye a körörszolgabírók fizetése és mellékjárandóságai kiszolgáltatásáról 351/20093/97. sz. alatt alkotott szabályrendelet megváltoztatása s ez által a szabályrendelet ellen beadott felebbezések elintézése tárgyában.

Az állandó választmány határozati javaslatának elfogadásával.

A törvényhatósági bizottság a ministeri intézvény értelmében a szóban forgó szabályrendelet 1. szakaszát akképen módosítja, hogy a községek a körörszolgabírók járandóságoknak a vármegye pénztárába való beszolgáltatását évről-

gyedenként utólagosan kötelesek eszközölni;

a 3. szakaszt az intézvény értelmében töröltetni rendeli azonban kimondja, hogy oly alap létesítéséről, melyből az esetleges szükséges előlegezések eszközölhetők lennének nem gondoskodhat miután erre a törvényhatóságnak felhasználható alapja nincsen, s különben is reményli hogyha eleinte a körörszolgabírók a vármegye pénztárából pontosan kiszolgálhatók nem is lesznek, ez a pontos befizetését, — s a községek szigorú ellenőrzése mellett minél előbb befog következni, úgy hogy a körörszolgabírók járandóságok hová — tovább a vármegye pénztárából pontosabban kiszolgálhatók lesznek.

Az ekképpen kiigazított szabályrendelet a vármegye hivatalos lapjában közzétéve 30 napig meghirdetett, a fősolgabírók a meghirdetést igazoló bizonylatoknak és a netaláni felebbezéseknek további 5 nap alatti betérjesztésére az alispán a jelentések beérkezése után a szabályrendelet 4 példányának a netaláni felebbezésekkel vagy nemleges a meghirdetést igazoló jelentésének a nagyméltóságu belügyminister urhoz leendő felterjesztésére utasíttatni határozottat.

Kelt mint fent.

Jegyzette:

Bernáth Aladár,
IV. aljegyző.

Kiadta:

Thuránszky László,
t. b. főjegyző.

525/16205. sz.

Szabályrendelet.

A körörszolgabírók fizetése és mellékjárandóságai kiszolgáltatásáról.

1. §. A községek a körörszolgabíróknak fizetni kötelezett összes járandóságait negyedévenként utólagosan a vármegye pénztárába beszolgáltatni kötelesek. A melyik község előjárásága ezen rendelkezésnek eleget nem tesz annak költségére az esedékes összeget a fősolgabíró köteles legkésőbb az esedékesség napjától vagyis január, április, július és október 1-től számított 15 nap alatt a felelőség kimondásának terhe alatt behajtani és betérjeszteni.

2. §. A körörszolgabírók fizetéseit és mellékjárandóságait utólagos havi részletekben, szabályszerűleg bélyegezett nyugtatókra a vármegye pénztára fizeti ki.

3. §. Ezen szabályrendelet a fizetéseknek a vármegye pénztárába leendő beszolgáltatását illetőleg a nagyméltóságu Belügyminister jóváhagyása után azonnal, a fizetések folyóvá tételét illetőleg pedig a legközelebbi évnegyed első napján lép életbe.

4. §. Ezen szabályrendelet életbe léptetésével egyidejűleg a községi és körörszolgabírók fizetése és fuvar illetményeiről 1888. évi február 29-én 41/17656. szám alatt alkotott és március hó 31-én 20779 szám alatt jóváhagyott szabályrendelet 31. §-ának a körörszolgabírókra vonatkozó intézkedése hatályát veszti.

Kelt T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben, 1898. évi szeptember hó 30-án tartott közgyűlésében.

Jegyzette:

Bernáth Aladár,
IV. aljegyző.

Kiadta:

Thuránszky László,
t. b. főjegyző.

7660/Ki. 898. sz.

Hirdetmény.

S.-A.-Ujhelyben fellépett sertésvész miatt elrendelt zárlat feloldatván, a sertésvásárok tartása engedélyeztetett. Ezen körülmény közhírré tétetik.

S.-A.-Ujhely, 1898. november 9.

Hlavathy

v. jegyző.

Ujfalussy

v. főbíró.

3783/I. 1898 sz. A szerencsi járás fősolgabírájától.

Körörszolgabíró.

Folyó évi november hó 4-én M.-Zombor községben Kövér János eseléd udvarára egy rövid farku, szőke koca sertés vetődött s általa gondozásba vétetett.

Felhívom a sertés tulajdonosát, hogy a sertés átvétele végett 30 nap alatt annál inkább jelentkezzen, mert ellenkező esetben az, mint gazdátlan jószág nyilvános árverésen fog eladatni Szerencsen, 1898. november 7.

Pintér, fősolgabíró.

Körörszolgabíró.

Kis-Ráska községben folyó évi november hó 4-én I darab világos pej szőrű, 6 éves, hátsó lábán gatyó kanca ló bitangásban találtatván, jogos tulajdonosa nevezett község bírájától átveheti.

Nagy-Mihály, 1898. nov. 9-én.

Füzesséry Tamás, fősolgabíró.

Nyilt-tér.)

Nyilatkozat.

Ezennel kinyilatkoztatom, hogy dacára hogy a hivatalos tervezet 11. §-a értelmében a nyeregmények csak 14 nappal a huzások befeje-

zése után fizetendő. — Az én főáradásban minden nyereség azonnal készpénzben ki lesz fizetve. Az 1 oszt. huzása már f. é. november 17. és 18-án lesz. — Az I. oszt. eredeti sorsjegyek árai: 1/2 6 frt, 1/3 3 frt, 1/4 1 frt 50 kr., 1/5 75 kr. Eredeti sorsjegyeket készpénz vagy utánvétellel ellenében küld

STERNBERG JÓZSEF
főelárúító
Budapest, VI. Teréz-körút 6. szám.

Kérdezzük meg a házi orvost!

KRONDORFI SAVANYÚVIZ

legkitűnőbb asztali víz és mint

GYÓGYITAL

minden hurutos bántalmaknál legjobban ajánlható.

KAPHATÓ:
Szentgyörgyi Vilmos
Klein Albert
Olay Lajos cégeknél.

S.A.-UJHELY: TOKAJ:

* Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

A szerkesztő postája.

Thaly Kálmán dr. urnak — Bpest. Igen köszönöm. Levélben többször Anonymus becsülete meg van mentve; T. F. dr urnak — Sáros-Patak. Levelet küldöttünk. F. K. urnak — Helyben. Szíves érdeklődéséért köszönet. Már akkor benne volt a naptárban. Gízeltároló I. II. e versek közölhetetlenek.

Felelős szerkesztő:
Dongó Gyárfás Géza.
Kiadó-tulajdonos: **Éhler Gyula.**

Hirdetések.

443/98. 32.

Bodrogközi Tiszszabályozó társulat igazgató főmérnöke.

Felhívás közsépszállításra.

A bodrogközi Tiszszabályozó társulat szívesen vattutelepéhez a szomotori állomásra 500 m. m. és a központi iroda fűtéséhez a perbenyiki állomásra 100 m. m. legkitűnőbb minőségű aknai közsén (nem daraszén) szükségeltetvén, felhívom a közsén kereskedőket, hogy ajánlatukat f. évi december hó 15-ig hozzám benyújtsák. Az ajánlat hozatandó az akna szén vegyi elemzése szerinti caloria értékére vonatkozó bizonylat.

A szén elszállítása jövő évi Január hó folyamán eszközözendő.

Kir-Helmec 1898. november 8-án.

Révy Géza Victor
igazgató-főmérnök.

Tk. 3111/1898. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbíró mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár és Kovács Andrásné végrehajtónak Novikmec Anna, György, Mihály és kk. Novikmec Mária végrehajtást szenvedő elleni 84 frt 84 kr. illetve 653 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.a.-ujhelyi kir. törvényszék (a gálszécsi kir. járásbíró) területén levő Kohány községben fekvő a Kohányi 35. sz. tjkvben A. I. 3-19. sorsz. 269, 307, 321, 390, 404, 457, 486, 503, 546, 551, 580, 644, 670, 692, 747, 778. és 793. hr. sz. alatt felvett ingatlanból Novikmec Anna férj. Poprenyák Mihályné, Novikmec György, Novikmec Mihály és kiskoru Novikmec Mária (B. 8-11. sorsz. szerint) nevének álló jutalékokra, a C. 52. sorsz. alatt 1890. évi március 1-én 550. sz. végzéssel özvegy Novikmec Györgyné született Hotovcsin Ilona javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jog épségben tartása mellett 710 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte a on hozzáadással, hogyha az ingatlan a haszonélvezeti jog fentartásával oly árban nem adatnék el, mely a haszonélvezeti jog tkvi bejegyzését megelőző C. 2. C. 18. és 41. sorszámok alatt bekebelezett C. 2850 frttal kielégíthető teherrel fedezésére szükséges, az árverés hatálytalaná válik s az ingatlan a szolgalmi jog fentartása nélkül a kitűzött határonap után elárvereztetik és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi december hó 3. napjának d. e 10 órákor Kohány község házánál megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási árban alul is eladati fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 71 forint 10 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 18. t. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbíró, mint telexkönyvi hatóságnál 1898. évi október hó 5-ik napján.

Bálint, kir. albiró.

Tk. 3983/98. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíró, mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Zamicsko János végrehajtást szenvedő elleni 114 frt 01 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.a.-ujhelyi kir. törvényszék (a szatropkói kir. járásbíró) területén levő Szatropkó községben és határában fekvő

I-ső a szatropkói 297. sz. telexjegyzőkönyvben A. I. 1-9. sorszám alatt felvett Gombár János, Zamicsko János, Zamicsko András és neje Szűz, Stefánka Anna nevének álló 1/2 urb. külterki ingatlanokra s az utána járó a szatropkói 367. tjkvben felvett közös erdő s legelő jutaléka 109 frt 50 kr. kikiáltási árban;

II-ső a szatropkói 297. telexjegyzőkönyvben A. II. 1-11. sorszám alatt felvett Gombár János, Zamicsko János, Zamicsko András és neje Stefánka Anna nevére irt 1/8 urb. külterki ingatlanokra az ez után járó a szatropkói 367. számú tjkvben felvett közös erdő s legelő jutaléka 98 frt 50 kr. kikiáltási árban.

III-ső a szatropkói 432. sz. tjkvben A. I. 1. sor 399. hrsz. a. felvett Zamicsko István kkoru, ifj. Zamicsko János kkoru, Zamicsko András kiskoru, Friedmann Herch, Zamicsko János és Zamicsko András és neje Stefánka Anna nevére irt egész belsősége 440 frt kikiáltási árban.

IV-ső a szatropkói 432. sz. tjkvben A. II. 1. sor 400 hrsz. a. felvett Zamicsko István kkoru, ifj. Zamicsko János kkoru, Zamicsko András kkoru, Friedmann Herch, Zamicsko János és Zamicsko András és neje Stefánka Anna nevére irt egész belsősége 440 frt kikiáltási árban.

V-ső a szatropkói 432. sz. tjkvben A. III. 1. sor 401. hrsz. a. felvett urb. belsőségből 1/10 részben a B. 1. sorsz. alatt Zamicsko Janost illető jutaléka 98 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi november hó 30. napjának d. u. 2 órákor Szatropkó községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladati fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 19 frt, 95 frt, 9 frt, 85 frt, 44 frt, 44 frt és 9 frt 80 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 333. sz. a. kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán a kir. járásbíró, mint telexkönyvi hatóságnál 1898. évi szeptember hó 21-én.

Ordódy, albiró.

A Dr. EGGER-féle Injectio Hamamelis Virginica

a leghatásosabb külszer (befecskendezés) férfiak és nőknek, új és idült folyások valamint esőbántalmak orvoslására. A Hamamelis Virginica tropicus növény rendkívüli hatása a nyákhártyára orvosiilag már régen el van ismerve, úgy hogy ezen különben is szerencsés összetételű Injectio ennek köszönheti gyógyerejét 2-3 üveg használata a legmarkacsabb bajt tetemesen javítja, illetve meggyógyítja. Egy üveg ára 70 kr., a pénz előleges beküldése mellett postán bérmentve: 1 üveg 1 frt 05 kr., 2 üv. 1 frt 75 kr. 3 üv. 2 frt 45 kr. Főraktár: Gyógyszertár a „Nádor.”-hoz Budapest, VI., Váci-körút 17.

Kapható S.A.-Ujhelyben **Kincsesy Péter** gyógyszerész urnál.

MIHALOVITS-féle

Harmat-Crème

Arcszépítő kenőcs.

- A Harmat-Crème a legjobb arcszépítő s bőrtisztító kenőcs, mely üdév, puhává, fehéré teszi az arcz bőrt.
- A Harmat-Crème sem olmot, sem higanyt nem tartalmaz s telje en ártalmatlan hatású.
- A Harmat-Crème nappal is használható, miután nem zsiroz s a poudert jól állja.
- A Harmat Crème nem teszi fényessé az arcot s fehértíti a bőrt.
- A Harmat-Crème kiváló jó hatású mindennemű bőrbajoknál; pattanások s mites-erek (bőrtátek) elmulasztására, napégette s szélkifujta arcznál, s kéznél.
- A Harmat-Crème teljesen zsirtalan, habszerű, jó illatu arczenőkön egy téglényének ára egy korona.
- A Harmat Sz ppan, mely a Crème hatását fokozza, darabonként 35 kr.

Főraktár a készítő MIHALOVITS I. gyógyszerésznél Debreczenben.

Kapható:

Widder Gyula gyógyszerertárban, S.A.-Ujhely.

Zona-szálloda.

Van szerencsém a mélyen tisztelt utazó közönségnek szíves tudomására hozni, hogy a **Kassán, Kossuth Lajos-utca 26. szám alatt, a vasuti indóház közvetlen közelében** fennálló

Zona-szálloda

a jelenkor igényeinek megfelelően berendezve, kényelmesen és tisztán tartva, a szobák száma megszorítva, vendégek befogadására bármikor rendelkezésre áll.

Nemkülönbön ajánlható a szállodával egybekötött

vendéglő és kávéház,

hol a napnak bármely szakában, ugyszintén éjjel is a legjobb ételek és italok szolgáltatnak ki mérsékelt árak mellett.

A szobák árai szintén a lehető legolcsóbbak. A t. cz. közönség szíves pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel:
Zona-szálloda bérlője.

Tk. 3088/98. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíró mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak Jakobovics Dávid és társai végrehajtást szenvedő elleni 50 frt 28 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.a.-ujhelyi kir. törvényszék (a homonnai kir. járásbíró) területén levő Homonna nagy község határában fekvő a homonnai 96. sz. tjkvben A. 2. sor, 213. hr. sz. alatt felvett szabad birtokból 1/3 részben a B. 7-13. sorszám alatt Jakobovics Dávid, Dicker Jakobovics Josef, Bergman Jakobovics Betti, Silberberg Jakobovics Johanna, Jakobovics Etti, Jakobovics Simon és Jakobovics Linát illető jutaléka az árverést 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi december hó 1-ső napján délelőtti 9 órákor ezen kir. járásbíró mint telexkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladati fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 40 frt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ban kijelölt másfél annyi értékű óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíró, mint telexkönyvi hatóságnál 1898. évi szeptember hó 22. napján.

Kötsch, kir. albiró.

Tk. 4708/98. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.a.-ujhelyi kir. törvényszék, mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak Kis Kondás Eszter és Kis János végrehajtást szenvedő elleni 96 frt 36 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.a.-ujhelyi kir. törvényszék (a s.a.-ujhelyi kir. járásbíró) területén levő Ladmóc község és határában fekvő a ladmóczi 83. számú tjkvben foglalt A. 1. 128, 358/b, 431/b, 454/b, 555/b, 556/b, 557/b, 734/b, 808/b, 1331/b, 1332/b, (1475-1476), 1 16, 1793/b és 928/b/2. hr. sz. bel- és külbirtokból és 140. ö. i. sz. hibából Kiss Kondás Eszter és Kiss Jánost il ető jutaléka az árverést 337 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1898. évi december hó 1-ső napján délelőtti 10 órákor Ladmócson a községi bíróság házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladati fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 33 frt 70 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügymin. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt S.A. Ujhelyben, a kir. járásbíró mint telexkönyvi hatóságnál 1898. évi augusztus hó 30-án.

Wieland,

kir. törvényszéki bíró.

433 1898. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a miskolci kir. törvényszék 1898. évi 1637. számú végzése következtében Dr. Hollaender Gusztáv ügyvéd által képviselt Hercz Jenő javára András Sándor ellen 496 forint 20 kr. s jár. erejéig 1898. évi február hó 26-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 570 frtba becsült 2 ökor, 2 ló, 2 szekér és 1 tehénből álló ingóságok nyilvános árverésen eladnak.

Mely árverésnek a tokaji kir. járásbíró 1898. V. 86/2. számú végzése folytán 496 forint 20 kr. tőkekövetelés, ennek 1897. évi december hó 15. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 56 frt 80 krtban b rólig már megállapított költségek erejéig Tarczalon András Sándor lakásán leendő eszközökre az 1898. évi november hó 15. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik ahhoz a venni szándékozóknak megjelölésével hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvényzcikk 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsárán alul is elfognak adani.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is foganatosittatni fog.

Kelt Tokajban, 1898 évi november hó 1-én.

Feuerstein József,
kir. bir. végrehajtó.

Honi ipar. Készít. Dus.

HUZÁS
1898. november 17. és 18.

Richter Lini
Ezen hírne...
RICHTER F. AD

„Par...
Buda...
Ezennel...
a legjobb...
tisztelt...
utazó közönség...
a város köz...
maláta...
Altalanos...
hasi szervek...
desénél, mell...
magnál, nem...
zoknak legjo...
jobb izü erő...
Egy palac...
palaczk bérm...
Tíz éve...
használok az...
és egyéb malá...
egyedül szerek...
visszaadták az...
Bog...
Rak...
Vilmos, Haza

Torontáli szőnyeggyár részvény-társaság

Egyedüli magyar szőnyeggyár.

Készít: kézzel csomózott szmirna szőnyeget, terem-, szalon-, ebédlő-, háló-, boudir- és uri szobák részére mindenféle nagyság és stílusban, bármely rajz szerint; **hollandi futószőnyeget, keleti (karamani) függönyöket, torontáli szerb szőnyeget (Tyllin), terítőket, függönyöket, divánátvitőket** stb. részére.

FŐRAKTÁR: Budapest, VI. ker., Andrásy-ut 4. szám.

Dusan fölszerelt raktár mindennemű, a szőnyeg szakmába vágó cikkekben u. m. olcsóbb fajtájú szőnyegek, függönyök, terítőket, takarók, ablakvédők, szoba- és lópokróczok.

Alóírt föelárusító által több nagy nyeresemény között

f. év márczius hó 22-én

60,000

kor.

f. év április hó 6-án a

600,000

kor.

jutalomdíj fizetett ki.

LEGNAGYOBB NYEREMÉNY A LEGSZERENCSESEBB ESETBEN

EGY MILLIÓ KORONA.

Első osztályu eredeti sorsjegyek árai :

egy egész
6.— frtegy fél
3.— frtegy negyed
1.50 frtegy nyolczad
75 kr.

A sorsjegyeket utánvétellel küldöm, de az összeg postautalványon vagy ajánlott levélben is beküldhető. A hivatalos tervezet minden megrendeléshez ingyen mellékelem. A huzási jegyzéket minden további felszólítás nélkül a huzás megtörténte után azonnal beküldöm.

Sziveskedjek b. megrendelését mielőbb hozzám, mint a sorsjegyek eladásával megbízott föelárusítóhoz Juttatni!

Bihari Ede

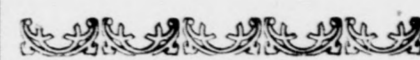
**BUDAPEST,
Granátos-utca 14.**

HUZÁS
1898. november 17. és 18.

100,000
sorsjegyet
50,000
nyeresemény.

Bánóczy Kálmán
sütő-üzletében
egy tanuló
azonnal fölvetetik.

Furmint

sima és gyökeres vész-
szőt a legkiválóbb fa-
jokban, oltásra vagy
ültetésre külön válo-
gatva ezrenként, csoma-
goltan 6 frt és 12 frtért
szállít vagy 20% előleg
mellett előjegyze

Láczay László
Sárospatakon.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszor ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik küszvény-nél, oszónál, tagszaggatásnál és meghülekésnél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszor, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban kőszletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

„Pannonia“-szálloda

Budapest VIII. Kerepesi-ut 7.

Ezennel bátorkodom 30 év óta fennálló és a legjobb birtárvnak örvendő szállodámat igen tisztelt vendégeim, barátaim és a nagyérdemű utazó közönség szives emlékezetébe idézni, mely a város közepén, közvetlen a Nemzeti Színház

mellett, a villamos vasut mentén fekszik és mely az újabb kor igényeinek megfelelőleg a legnagyobb kényelemmel van berendezve, kizárólag villanyosvilágítással, villanyos személyfelhúzóval, olvasó- és társalgó-termeivel és fürdőivel minden megkívántató kényelmet nyújt

Egyidejűleg van szerencsém ezennel tudomásul hozni, hogy ez ideig bére adva volt szállodai étterem és kávéház vezetését saját kezelésem alá vettem s azokat személyesen fogom vezetni; az összes helyiségeket a legdiszesebben és legcélszerűbben átalakítottam, úgy, hogy most mar lakodalmak, társas-ebédek, vacsorák és egyéb ünnepek megtartására kisebb és nagyobb, legdiszesebben berendezett és teljesen elkülönített helyiségek állanak rendelkezésre.

Valamint eddigelé főtörökvésem oda irányult, hogy igen tisztelt vendégeim minden tekintetben tökéletesen kielégítek, ugy továbbra is minden el fogok követni, hogy bármely kívánságnak tölem telhetőleg eleget tehessek.

Fentiekből kifolyólag bátorkodom helyiségeimet becses figyelmébe ajánlani s minél gyakoribb látogatását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel:

Glück Frigyes,

a „Pannonia“-szálloda tulajdonosa

Tk. 5519/98. szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak özv. Samu Mihályné mint kiskoru gyermeki gyámja végrehajtást szenvedő elleni 128 frt 01 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a s.-a. ujhelyi járásbíró) területén lévő M.-Jesztreb község határában fekvő a magyar-jesztrebi 15. sz. tjkben foglalt kiskoru Samu András, kiskoru Samu Mihály, kiskoru Samu János végrehajtást szenvedők továbbá Magyar Mihály és neje Szalaga Anna tulajdonos társak nevében álló és az 1881. évi LX. t. cz. 126. §-a értelmében egészben árverés alá bocsátandó I. 10. hrsz. belhely és 16 összeirási számú házra az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1898. évi november hó 24-én délelőtti 10 órakor M.-Jesztreb község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 43 frt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8-ik szakaszában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismvényt átszolgáltatni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, a kir. tvszék. mint telekkönyvi hatóságnál 1898. október hó 17. napján.

Vieland, kir. tvszéki bíró.

HOFF JÁNOS maláta kivonat készítményei gyengék és betegeknek.

Hoff János maláta egészségi itala.

Altalános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomor bántalmaknál, nemkülönbén a lábadozóknak legjobban bevált és legjobb izü erősítő szere.

Egy palaezk ára 75 kr. — Öt palaezk bérmentve 3.75 kr.

Tíz éve, vagy már régibb idő óta használom az Ön maláta egészségi sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészséget.

Bögér, Bécs, Hofmühlgasse.

Hoff János sűrített maláta kivonata.

Tüdőbajoknál, gégehurutnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes.

Egy üveg ára 1 frt. — Öt üveg bérmentve 5 frt.

Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 1/2 zacskó maláta kivonat mell czukorkát.

Fischer G. őrnagy N.-Várad.

Hoff János maláta egészségi csokoládéja.

Gyengeségnél, vérszegénység-nél, idegességnél, álmatlanságnál, étvágytalanságnál, kitűnően bevált. Rendkívül jó izü és tápláló. Gyenge gyermekek igen jó eredményt használják.

Egy csomag ára 1 frt.

Maláta csokoládéja a legkitűnőbb a mit ismerem. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkórúknál és általános gyengeségnél mindenkor jó eredménnyel alkalmazom.

Dr. Nicolet orvos, Triebel.

Hoff János maláta-kivonat mell czukorkái.

Köhögésnél, rekedtségnél, enyálkásodásnál, főleg tüdőhurutnál utolérhetlen hatása. A valódi maláta melleczukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni.

Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.

Csodálatos volt maláta kivonat mell czukorkáink hatása makacs köhögésem ellen **Zedlitz-Neukirch** lovag, Waldenburg.

Czukorkái feleségem köhögésén és asthmikus bántalmain kitűnően segítettek. **Busch** plebános, Weischütz.

Raktár S.-A.-Ujhelyben: Kincsesy Péter, Cs. Buday Ákos, Widder Gyula gyógyszerártaiban; — Malártsik György, Szent-Györgyi Vilmos, Hazai Adolf, Klein Albert esemege és fűszerkereskedésében.

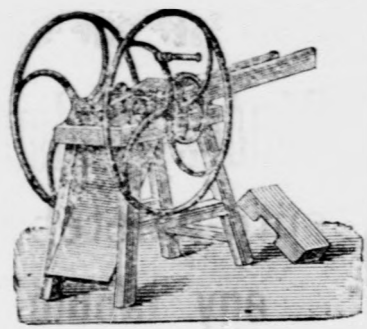
Magyarországi kizárólagos főraktár: Török József gyógyszerárta Budapest Király-uteza 12. szám.

Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmentve.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntödéje Kassán vám-utca 12. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemmel tartásával, czélszerűen és gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, nevezetesen:

Szecekvágókat kézi vagy járgányhajtásra.

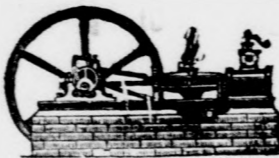
Répavágókat és tengeri morzsolókat.

Olajsajtókat és olajmag pörkölőket.

Örlő- és daráló malmokat. Progress-tisztító gépeket, lisztosztályozó hengereket.

Olajmag zuzókat.

Továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár berendezéseket m.p. Henze-főzők, kavarázó-készülékek malata- és burgonya zuzókat stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak **jelentékeny készletét tartjuk állandóan raktáron.**

Gazdasági gépeink képes, valamint öntödénknak gyártmányai **árjegyzékét** kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

MINDEN SORSJEGY UTÁNFIZETÉS NÉLKÜL
MIND A 6 HUZÁSON JÁTSZIK.

UJSAĞIROK SORSJÁTÉKA

FŐNYEREMÉNY
100.000 KORONA
ERT.

5 NYEREMÉNY 20.000 KORONA stb. stb.

AZ ÖSSZES NYEREMÉNYEKET KIVÁNATRA 20% LEVONÁSSAL
AVÁLLALAT KÉSZPÉNZBEN VISSZAVÁSÁROLJA

EGY SORSJEGY ÁRA: 1 KORONA

Huzás már 1899. január hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl:

S.-A.-Ujhelyi Népbank, mint takarékpénztár.

S.-A.-Ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet.

S.-A.-Ujhelyi takarékpénztár.

Zempléni kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank.

Pályázat erdési állomásra.

Az eperjesi püspök-káptalani uradalom kerületében koronahegyi fürdő-állomással egy erdési állás 800 frt évi fizetés, szabadlakás, 60 méter lágy tűzifa, 7 hl. és 5 lit. árpa, 12 hl. és 5 lit. zab, 6 drb. marhára legelő, 10 kat. hold földilletményrel ezennel pályázat nyitattik, mely állást a megválasztott egyén legkésőbb 1899. évi február hó 1-én elfoglalni köteles; s jogosítva lesz az illető erdőtiszt hivatalos eljárásában az uradalmi fogattal mindenkor rendelkezhetni.

Ezen erdészeti állomásra pályázók az 1879. évi XXXI. t.-cz. 36. §-ban követelt minősítést okmányilag igazolni, továbbá erős, épp test-

alkatukat, különösen jó látó, beszélő és halló képességüket vármegyei főorvos által kiállított bizonyítvánnyal, életkorukat és illetőségüket anyakönyvi kivonattal, valamint eddigi alkalmaztatásukról tanuskodó bizonyítványokkal, végre a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban, a tót nyelvnek legalább szóban való birását okmányokkal kötelesek beigazolni.

Az így felszerelt sajátkezűleg irt kérvények 1899. évi január hó 1-ig Petricskó Miklós kanonok urhoz Eperjesen a pályázó eljáró hatóságai, esetleg illetékes szolgabírói hivatalaik útján nyújtandók be.

Eperjesen, 1898. évi október hó 30-án.

Uradalmi jószágigazgatóság.

Hirdetés.

Szabolcs-vármegyében egy körülbelül 2000 magyar holdas kitünő talaju birtok, mely 2 vasuti állomástól 3 órányira fekszik, 1899. január 1-től 12 évre bérbe adó. A birtokon elegendő és jó állapotban lévő épületek vannak és 50 katastr. hold dohánytermelési engedéllyel bir.

Czím megtudható a kiadóhivatalban.

Meghívó.

A központi takarékpénztár részvénytársaság

f. évi november 27-én d. n. 3 órakor

saját helyiségében tartandó

rendkívüli közgyűlésre

t. részvényeseit ezennel meghívja.

A közgyűlés tárgya:

1. Az alapszabályok 60., 62., 72. és 80. szakaszainak módosítása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi fizetésének megállapítása.

S.-A.-Ujhely, 1898. november 10-én.

Az igazgatóság.

Szép és olcsó virág!

Nagyszabású kertemben s számos üvegházaimban folyton annyi friss és válogatott fajú virággal rendelkezem, hogy képes vagyok bármely megrendelésnek pontosan megfelelni.

Menyasszonyi csokrok finom papir vagy selyem tartóban 1 frttől 8 frtig és feljebb. — A menyasszonyi csokrok a legszebb illatos naranes, rózsá, kamélia, gyöngyvirág, szegfű stb. fehér virágokból, mirtus füzérekkel lesznek kötve.

Eljegyzési, béli, utazó s alkalmi csokrok papir vagy selyem tartóban 1 frttől 8 frtig.

Mellcsokrok különféle alakban művészileg kötve 50 krtól 3 forintig.

Legyezők bálra, estélyre a ruhához illő színben 2 frttől 5 forintig.

Koszorúk a legdiszesebb kivitelben 3 frttől 15 frtig.

Ajánlom továbbá dusan berendezett kertészetemet minden e szakban létező bel- és külföldi **disznóvényekben, virágokban**, ugymint: **camélia, rózsá, gyöngyvirág, szegfű, ibolya hiázint** stb. gazdag válfajokban.

Megrendeléseket úgy helyben, mint vidékre **gyorsan és pontosan** eszközölök.

Kiváló tisztelettel:

Moskovszky János,

S.-A.-Ujhely, Gyártelep-utca. mű- és kereskedelmi kertész.

Vendéglősök figyelmébe.

Az évről-évre nagyobb látogatottságnak örvendő málezai fürdőben a vendég-lősség megüresedett. Az igényeknek megfelelő új vendéglős ugyanott az 1899 ik évadra alkalmazást nyerhet. Jelenkezni már most lehet **Málczán** (u. posta helyben) **Dutkay István** körjegyzőnél, mint a „fürdői részvénytársaság“ megbizottjánál.

SCHÖN SÁNDOR

S.-A.-UJHELY (Wekerle-tér.)

Ajánlja a legkényesebb igényeknek is megfelelő, modern izléssel **ujonnan berendezett**

TEMETKEZÉSI VÁLLALATÁT

mindennemű **ércz-** és **fakoporsókban**, selyem-, atlasz-, és tülle **szemfedőkben**, valamint dus választéku raktárát **gyászruha kelmékben**, az általánosan ismert előnyös és jutányos árakban.

Női és férfi gyászruhák mérték szerint hat óra alatt elkészíttetnek.

Elvállal teljes temetkezések rendezését osztályok szerint **előnyös árakon.**

KORNSTEIN IGNÁCZ cég S.-A.-UJHELY.

Ajánlja

karácsonyi és ujévi ajándékok

beszerzésére alkalmas dusan felszerelt bronzáru raktárát.

A temesvári „Első magyar pénzszekrénygyár részv. társaság” legjobbnak elismert **tüzmentes pénzszekrény** gyártmányaiból **állandó mintaraktára.**

Mindennemű **gazdasági gépek, varrógépek, vasbutor, műszaki szerszámok, oliv-, repcze,** eredeti „**Mantacheff**” orosz süritett stb. **olajak** nagy raktára.

Ajánlok továbbá: használt, de teljesen kijavított **lokomobilokat**, egy **Henczefőzőt**, s egy jó karban lévő **kazánt.**

Jutányos árak és előnyös fizetési feltételek.

Kérje

The Continental
a Bodega Company.

világhírű spanyol és portugál
borait

Sherry

Portbor

Malaga

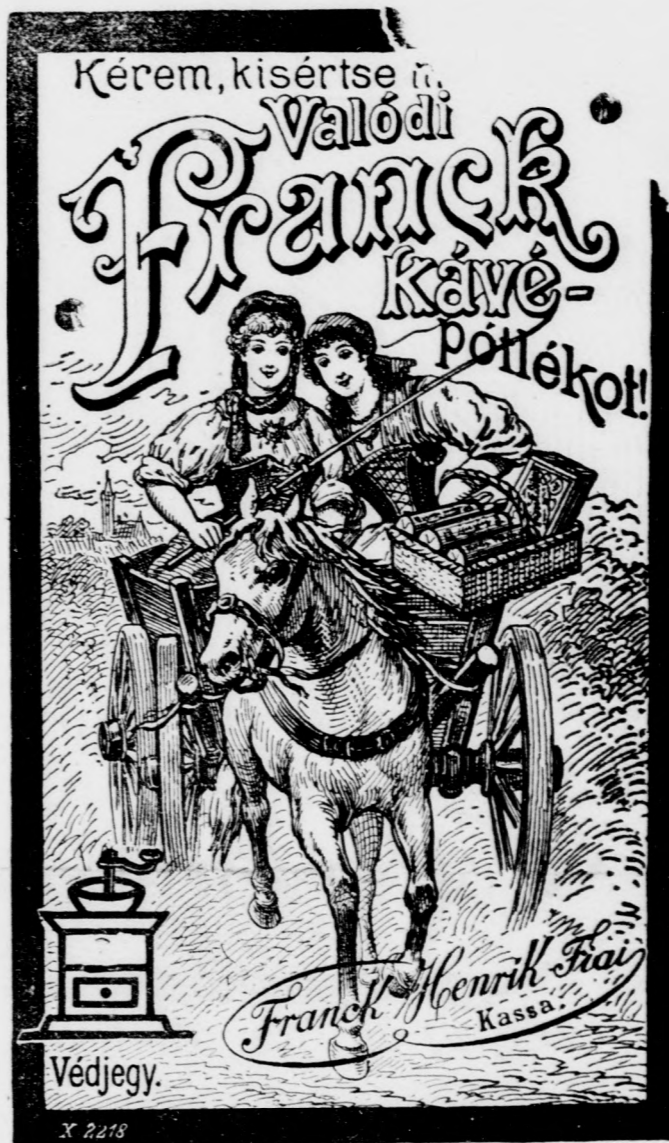
Madeira

Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb
bor és csemege kereskedé-
ségeknél, valamint poharanként
az előkelőbb szállodák és vendéglőkben.

Saját fiók: Budapest

csakis IV. ker.

a Ki mer, az nyer

a hatodik osztályban legserényesebb esetben

Egy millió koronát!

Az első oszt. húzás a november 17. és 18. án

I. oszt. eredeti sorsjegyek: $\frac{1}{6}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$
6- 3- 1.50 - 75

Hernberg József

a magy. kir. hat. osztály sorsjáték főelárúsa

Budapest, VII. Teréz körút 6. sz.

Eladó.

Ifj. Fedák István okleveles szőlésznel Beregszászban:

- 10,000 drb. I. oszt. válogatott furmint
- 2,500 drb. I. „ „ Szerémi zöld
- 2,500 drb. I. „ „ Erdei
- 1,000 drb. I. „ „ Olasz Rizling

szokvány minőségű fajtiszta Czeiner rendszere szerint készült **sima zöld oltvány**. Az oltványok Riparia alanyon készültek. Továbbá eladó 100.000 sima Riparia I. oszt.

Homoki szőlő telepítőknek igen fontos!

A cég 17 év óta áll fenn. is most már az országon kívül ma már sok nemes és vadoncz csemétét szállít Horvát-, Szlavonország, Bosznia, Cseh-, Morvaország, Galiczia, Bukovina, Stájerország Alsó- és Felső-Ausztria, valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Németország részére. Nemesfa-állománya ezuttal 500,000 drb. vadoncz-állománya 8 millió. A cég évenként 4500-5000 rendelőnek küld szállítmányokat. A gyümölcsfa-iskola teljesen homok talajon létezik, azaz a homoki szőlőtelepítőknek kincses háza tudva van, a homoktalajból kikerült fa a homokföldben éppen úgy, mint az agyagos, kövecses talajban, nemkülönben a lapos és magas (hegyes) fekvésnél mindig biztosabban ered meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszaplerakodásu vagy túlságosan kövérített talajban állittatik elő. A gyümölcs-fajok boldogult **Bereczki Máté** mezőkövesházi hírneves telepről valók. Ugy magas dereku, valamint törpe cseméték megrendelhetők körte, alma, szilva, őszi barack, kajszinbarack, cseresznye, meggy, lasponya, birs, dió- és eperből. Az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökerű, fajhiteles, igen szép cseméték darabja azok erőssége szerint 15 krtól 40 krig. A 4-5 éves igen erős koronás sorfák dbja 45-50 kr. Nagyban vételnél az árak külön megállapodás tárgyát képezik. Fentirt gyümölcsfajokból táblaurítás folytán 1-2-3-4 éves selejtezett minőségű cseméték is kaphatók, erősség szerint 2-5-7-10-15 krtól, melyek gazdag gyökéretükkel fogva főként nagybani telepítésekhez olcsóságuk folytán igen ajánlatosak. Fenti minőségű cseméték vadonczai is bármily számban és erősségben megrendelhetők a fentirt cégnél. A gazdag gyökéretű vadonczok 1000-e azok erőssége szerint 5 frt 85 krtól 19 frt-ig terjed. — Nagyobb vételnél 5-10-15% engedmény. — Levél-czím:

UNGHVÁRY LÁSZLÓ gyümölcsfa-iskolája, **CZEGLÉDEN.**
!! Tessék árjegyzéket kérni !!

Kleinmann és Klein

— tölgy-, épület- és szerszámfa raktára —
S.-A.-Ujhely, Deák-utca (fapiacz).

Raktárunkban készletben vannak és mindenkor kaphatók **Tölgyfa gerendák, szarufák, léczek**, továbbá:
Kapu oszlopok 1 frttől 2 frt 50 krig.
Kerítés oszlopok 35 krtól 65 krig.

Ajánljuk kerékgyártóknak **szerszámfákat, keréktalpak** és **küllőket; nyirfa és bükkfa rudakat**, ugyszintén nagy raktártartunk fűrészelt **tölgyfa** deszkákból.

25 frton felüli megrendeléseket helyben házhoz, vidékre a helybeli állomáshoz ingyen szállítjuk.

Az uszoda szomszédságában lévő volt Vályi-féle kertből építkezésre alkalmas **házhelyeket** adunk el, akár egészben, akár pedig parcellákra osztva 10 évi amortizáció mellett.

Kleinmann és Klein.

Akar ön jó cognacot inni?

Kérjen mindig csak

TOKAJI COGNACOT

TOKAJ VAROS CZIMERÉVEL

(kigyós kereszt a hármás hegyen,)

mert különben értéktelen hamisítványt kap.

Valódi Tokaji Cognac kapható:

minden nagyobb fűszer- és csemege-kereskedésben és gyógyszerárban.

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁR

TOKAJ.

Főraktár: **Nagy Ferencz**, fűszer-, festék- és rövid-áru kereskedése S. A.-Ujhely Rákóczi-utca.

Legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben

1.000,000

korona.

Az összes 50,000 nyeresemény JEGYZEKE.

A legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeresemények részletes beosztása a következő:

	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 „ „	200000
2 „ „	100000
1 „ „	90000
1 „ „	80000
1 „ „	70000
2 „ „	60000
1 „ „	40000
5 „ „	30000
1 „ „	25000
7 „ „	20000
3 „ „	15000
31 „ „	10000
67 „ „	5000
3 „ „	3000
432 „ „	2000
763 „ „	1000
1238 „ „	500
90 „ „	300
31700 „ „	200

15650 á 170, 130, 100, 80, 40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

melyek hat húzásban sorsoltatnak ki.

Rendelőlevél levágando.

Török A. és Tsa uraknak Budapest.

Kérek részemre _____ I osztályu m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget _____ frt { utánvételezni kérem } { postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző törlendő.

Pontos czím.

A harmadik nagy magy. kir. osztály-sorsjáték nemokára ismét kezdődik és

100,000 újból **50,000**

sorsjegyre nyeresemény

jut, vagyis az oldalt levő nyeresemény-jegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, **óriásiak.**

Összesen tizenhárom millió 160 ezer koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervezett eredeti árban és pedig:

egy egész I. oszt. ered. sorsj. 6.— frt.
» fél » » » » 3.— »
» negyed » » » » 1 frt 50 kr.
» nyolcad » » » » —75 kr.

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

A húzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos húzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A húzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a rendelvényeket mielőbb, legkésőbb azonban

f. é. november hó 17-ig

hozzánk beküldeni.

Török A. és Társa

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítói

Budapest V., Váci-körút 4/a.